

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci
Telefon
Pentru oraș și interurban
Nr. 750.

REDACȚIA

și
ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi N-rul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrise nu se în-
napoiază.

ROMÂNUL

Cauzele bucuriei.

(Din prilejul întrevederii dela Constanța).

Arad, 18 Iunie.

(A.) Cu ochi cercetători ne urmăresc zecnicii noștri patrioți Maghiari. Cu cât rădial de patriotism al cutăruia e mai înalt, câtăta își înarmează mai tare ochii în spio- narea noastră, a Românilor din Ungaria. Sunt curioși de conversațiile noastre, de scrisul ga- zetelor noastre, de vorbirile ce se țin, zilele acestea, în adunările noastre populare. De ce seamă procurorii vor sta la pândă, ca să scoate clipele mari, prin cari a trecut ne- amul nostru. Sunt curioși cu toții să știe: ne-am bucurat noi din suflet de vizita țarului Rusiei dela Constanța?

Trebuie să fim mai umani și să le satis- fecem curiozitatea. Da, ne-am bucurat din sufletul, ne-am bucurat cel puțin în mă- sura în care s'au întristat ei din pricina ace- stor vizite. Dar, de sigur, marilor noștri pa- trioți nu le va fi de ajuns declarația aceasta, vor voi numai decât să știe: pentru ce ne-am bucurat din adâncul sufletului?

Și, chiar înainte de-a primi răspunsul no- stru, cum sunt grabnici și la gând și la sim- te și la condei, ei își vor forma foarte re- zultate convingerea și o vor formula astfel: „Văți bucurat pentru că România se rupe de tripla alianță, și, cu ajutorul Rusiei, cre- deți voi că ni se va răpi Ardealul, și se va în- pa marea Românie”. Dintr'asta apoi, ei vor mai scoate, ori cum am motiva noi, chemați, bucuria noastră. Politicianii, zia- rii, reporterii unguri, c'un cuvânt toți pa- trioții, au nenorocitul dar de-a fi ei înșiși, cu

închipuirea lor, pricina tulburării ce-i cu- prinde, de câte ori e vorba de Români. Ei își întruchipează, cu voia, spectrul de spai- nă, se îngrozesc de el și sunt prea convinși că spectrul acela noi l'am desemnat, și deci, tulburarea lor nu e de-ageaba.

Ne place, totuși, să arătăm adevăratele cauze ale bucuriei noastre sincere la vizita țarului la Constanța.

Mai întâi, întrevederea dela Constanța înseamnă o biruință a României. A recunos- cut și presa ungurească, acum de curând, că România e întâia țară mică învrednicită de o cinste atât de mare, ca suveranul celui mai vast imperiu european să-i facă cinstea de-a călca pe pământul ei. România a eșit deci biruitoare, s'a înălțat peste prestigiul tu- turor țărilor mici din Europa. Arbitru, anul trecut, în conflictul balcanic, în pacea dela București, România a arătat că-i vrednică de-a fi privită cu alți ochi și cumpănită cu altă măsură decât cutare stat balcanic. Cin- stită anul acesta de vizita țarului, România poate spera că de-aci încolo va însemna și ea ceva în concertul european al puterilor. In- trevederea dela Constanța a adaus o zea nouă în lanțul succeselor mai proaspete ale regatului vecin, și îmbie nădejdea că acest lanț nu se va sfârși cu zeaua asta.

Noi ne bucurăm din inimă de această bi- ruință pentru că vedem apreciată puterea ce residă în regatul fraților noștri. De sigur, fără să fi devenit extrem de vizibilă această pu- tere, pentru toți cei ce au ochi de văzut, n'ar fi urmat vizita țarului. Ne bucurăm deci, pen- trucea nu vedem un semn de milă a marelui imperiu în întrevederea dela Constanța, ci o recunoaștere a energiei desfășurate, a muncii

prestate anul trecut de poporul român din regat.

Ne bucurăm din inimă, în rândul al doi- lea, pentru că, în urma vizitei dela Constanța, chestiunea română va rămânea mereu la su- prafață în presa mondială încă multă vie- me, ba se poate chiar să devină o chestiune de primul rang. De bună seamă că niciodată nu s'a vorbit și nu s'a scris atâta despre nea- mul românesc în presa europeană ca dela izbucnirea celui de al doilea război balcanic încoace. Și, orice s'ar spune, noi numai câști- ga putem fiind sulevată mereu chestiunea ro- mânească, în ziarele europene, în sfaturile diplomaților, în camera țării noastre, în dele- gațiuni. Lumea de-acasă și cea străină va putea să cunoască c'o zi mai în grabă drep- tatea pretenziunilor Românilor din Ungaria. Căci — și aici e cauza specifică a bucurii noastre — nu se poate vorbi de România, fără să fim pomeniți și noi, milioanele de Ro- mâni din monarhia Habsburgică. Felul ace- sta de-a pune chestiunea a intrat azi în felul de judecată a lumii civilizate. De când cu răs- boiul balcanic, de câte ori se vorbește acum de puterea unui popor, se ia în cumpănă, fără nici un gând rău, întreg poporul, ori sub câte stăpâniri ar fi. Și, pe dreptul, pentru că numai așa ne putem da seama de razimul ce ni-l poate oferi un popor.

Ne bucurăm, apoi, de vizita dela Con- stanța pentru că ni se pare că, cu România, se va deschide drumul și pentru alte state mici ca să însemneze ceva în concertul puterilor; că se va părăsi, cu timpul, practica ne- dreaptă de azi când se dau poruncile pentru întreg continentul din patru-cinci capitale; că țările mici nu vor mai fi din necesitate —

Femeia și aspirațiile ei.

— Conferență ținută în Iara. —

De Dr. Ioan Giurgiu.

Doamnelor și Domnilor!

Omenirea de azi cu pașii grăbiți aleargă spre civilizație și perfecțiune și 'n epoca noastră totuș lipsește idealismul adevărat.

Lumea a devenit materialistă în urma marilor descoperiri ale tehnicii și omul modern s'a închină banului ca unui ideal și geme cu suflet gol și pustiu la abizul rătăcirilor.

Multe fabrici și mașini ne-au tocit mult in- dividualitatea și independența și omul veacului no- stru a devenit o mașină fără duh și oloagă. Nu e mirare deci dacă Leon Tolstoi ne face reproșuri când că epoca de azi cu toate legile și instituțiile se închină mai bine Satanei, decât lu Dzeu și e îngâmfată și nimicată și ordinea socială, pentru că marea muncii mai ales aceia le culeg cari lucrea- ză mai puțin. — Știința și arta exagerată după părerea lui Tolstoi nu e binecuvântare ci numai răstăm în lume.

Căile culturii greșite duc spre perzare și a so- ceasul ca să ne reîntoarcem la o viață natu- rală.

Sufere omul modern, când simte, că s'a născut în viață puternic, sănătos, frumos și fericit în lume în contra acestei chemări sublime se vestejește în supărare și neîndestulare, întocmai ca frunza codrul verde la adierea vântului tomatic.

Contrastul mare între descoperirile tehnice și între filosofia pesimistă ne face să oscilăm între programul bucuriei și destinul abzicerii.

Omul modern a creat ceva mare și totuș omul de azi a devenit pitic. E sclavul lumii sale... cuce- rite.

Cauza este, că am căzut din înălțimile olimpice și idealiste în vârtejul critice și a negațiunii și nu ne mai recunoaștem nici pe noi înșine. Ne-am pier- dut echilibrul sufletului în lupta sarbădă pentru pâne, progres și civilizație.

Sufletul și individualitatea noastră a alterat-o mult moda și luxul zilelor noastre, astfel încât ne-a cuprins o adevărată posomorâre, letargie și enervare!

În lupta aceasta bărbatul stă față în față cu fe- meia și fiecare își reclamă drepturile și privilegiile sale. Lupta devine din ce în ce mai acută între a- ceste două sexuri și sexul frumos pe motivul evoluției firești își eluptă din ce în ce mai multe a- vantajii și libertăți.

Azi înaintea femeii se deschid mai multe ramuri de ocupațiuni, cari până în vremurile noastre erau neaccesibile și pot afirma, că femeia azi cu pași grăbiți se apropie de independența și libertatea sa.

Deși legislațiunea în unele state în privința a- verii și a dreptului electoral și în alte privințe re- strânge libertatea femeii totuș pot să afirm că ne apropiem de ruinele acestor legi infernale, a căror urme se pierd din ce în ce în urma umanismului.

Argumentul principal al dușmanilor de azi al

femeii e, că femeia în privința morală stă pe un grad mai inferior.

Moralistii și azi sunt în privința dogmelor mai scrupuloși și mai riguroși față de femeie decât față de bărbat. Pretind însușiri și calități mai alese și alte moravuri, decât dela un bărbat. — De aici provine greșul societății noastre, că dintr'un alt punct de vedere se judecă morala și onoarea unei femei și dintr'un alt punct de vedere mai conciliant și mai liberal se judecă bărbatul și acțiunile lui.

Astfel se explică divergența de păreri ivite între scriitorii moderni, deoarece fiecare din ei scu- tează din alt punct de vedere moralitatea sexului frumos.

Sunt unii scriitori, cari se încearcă a deduce și a dovedi inferioritatea morală a femeii cu fizicul ei cel slab. — Fiziologii însă în urma cercetărilor mai nouă susțin, că femeia nici din punct de ve- dere fizic nu e mai slabă și mai inferioară decât bărbatul. — Ba cu scrutărilor lor fiziologii au ajuns până acolo, încât zic, că femeia e o ființă cu mult mai de valoare decât bărbatul, pentru că natura a înzestrat-o prin însuș faptul al creerei ei cu ele- mente mai din belșug și cu însușiri mai alese. Deci femeia e mai slabă la fizic și mai mică și mai gin- gașă la statură decât bărbatul, cauza este că fe- meia îndeplinește mai puțin mișcări și deprinderi corporale decât bărbatul.

Dacă femeia ar face mișcările ce le face un bărbat bunăoară, atunci și dânsa ar deveni mai tare la trup și mai mare și mai voinică la statură.

magazine ieftine pentru export, scumpe pentru import; că marii industriași și fabricanți străini nu vor mai provoca răsboaie diplomatice ori chiar sângeroase, pentru că ei să-și poată plasa cu câștig mare produsele uzinelor lor.

Ne bucurăm, în rândul al patrulea, fiindcă prin vizita dela Constanța s'a dat o strălucită satisfacție României, pentru jertfele aduse în potolirea focului în Balcani. S'a dat, pentru pacea dela București, satisfacție împărătească care va șterge pentru totdeauna batjocurile aduse de ziarele ungurești, poporului, țării și armatei românești. Satisfacție pentru ofensele acelor domni cari nu se îndurau să numească pacea dela București pe nume, ci vorbeau numai de conferință și de protocoale, și cari nici azi n'au părăsit nădejdea de-a revizui aceea pace. E într'adevăr ciudat că vine un monarh străin să spună României, prin vizita sa: tot ce-ai făcut e bine, pe când în cabinetul de externe al monarhiei noastre, aliata României, poate se țese încă planuri ca odată să se poată spune României: N'ai făcut bine.

După satisfacția asta cine se va mai putea indigna când gazetele ungurești vor veni — poate cât de curând — să despărțască poporul, armata, însemnătatea micului regat? Atacurile lor, de-aci încolo, pe tema asta, vor fi pentru noi nucă în părete.

Ne bucurăm, apoi mai ales pentru că vizita țarului la Constanța va deschide drum, credem, pentru alte vizite. Se și svonește de vizita în România a altui puternic împărat, acela al Germaniei. Importanța României fiind tot mai apreciată, va trebui să fie apreciat după merit și elementul românesc din monarhia Habsburgică. De vizitele aceste din apus ne-am bucura și mai tare. Decât de vizita țarului la Constanța, ne-am bucurat mult mai sincer, și mult mai mult, de vizita moștenitorului nostru de tron la Sinaia, acu sunt câțiva ani. Chiar și azi, inimile noastre nu ar fi rămas înclăștate de îndoială, ci ar fi tresărit de senină bucurie, dacă la Constanța ar fi fost sărbătorit regele Francisc Iosif, în locul țarului Nicolae. Un fior de nădejde ar cutremura azi toată suflarea românească: „împăratul” nostru detronat odinioară de ma-

ghiari, și simbol al tuturor luptelor noastre sângeroase, își ia privirile de pe neamul „ales” dar nevrednic, și le întoarce spre poporul său credincios, socotit, pe nedrept, incapabil de-a diriguia soarta țării. Dovada capacității s'a dat însă. Țarul Rusiei o recunoaște, dar țarul Rusiei poate veni în România fără să treacă peste Basarabia românească, înalții vizitatori din apus însă, nu vor putea străbate în regatul fraților noștri liberi, fără de-a trece printre noi Români din monarhia dualistă.

Nu aflăm, în bucuria noastră, nici umbră de păcat, de necredință. Ne bucurăm de puterea și strălucirea fratelui mai mare, pentru că avem aceeași inimă, suntem un neam, și pentru că greutatea cu care va trage în cumpănă regatul vecin știm că nu e fără preț nici pentru câștigarea drepturilor ce ni se cuvin nouă Românilor din monarhie.

CE Scriu Alții. (Dintr'un articol despre Rákoczy II, în Österreichische Rundschau) „...Legendele au să fie tolerate numai câtă vreme înfrumusețază viața, și pietatea are să fie cruțată numai câtă vreme în strică vieții. Inșă, legendele naționale, pe cari oligarhia maghiară le introduce de veacuri, pe cale de contrabandă, în viața popoarelor din Ungaria, drept mijloace narcotice, inficiază sufletele, clatină încrederea față de Dinastie, și fac urgentă ideea monarhică. Legendele acestea nu sunt nevinovate visuri de popor, ele se țin cu multă iscusință în fantazia poporului, cu scopul, ca adevărurile inchipuite, să înlocuiască adevărurile pozitive, atât de primejdioase pentru oligarhie. Fluturii de sticlă, ce sunt acele legende, au menirea de a abate gândul poporului dela interesele lui veritabile”.

Sași împotriva reformei administrative. După cum se anunță deputații Sași guvernamentali vor avea în 22 Iunie o constituire pentru ca să ia o atitudine față de reforma administrativă, care va fi luată curând în desbatere de către camera ungară. Deputații vor face cunoscută atitudinea lor Zentral-Ausschuss-ului, care se va întruni în același scop în 1 Iulie în Sibiu. Dispoziția provocată între Sași de reforma administrativă numai favorabilă nu e pentru guvern. După cum se anunță mai mulți membri din comitetul central al Sașilor vor pretinde ca deputații să jese din partidul muncii și să voteze împotriva reformei administrative.

Organul Sașilor guvernamentali scrie privitor la proiectul despre numirea funcționarilor comitatensi din partea guvernului: Simțământul, care trebuie să-l provoace în noi depunerea acestui proiect pe biroul ca-

merei, e fără îndoială cea mai hotărâtă respingere a reformei și simțământul temerii de urmările, cari le poate avea pentru noi, dacă el va fi pus în aplicare. Cu ajutorul acestei legi ni se va lua bucată de bucată din proprietatea noastră națională, vom perde dreptul de a ne alege liber și independent funcționarii în ținuturile locuite de noi”.

Reforma electorală în România, Primul-ministru al României Ionel C. Brătianu anunță în o scrisoare adresată „Românului” din București că proiectul noii legi electorale se bazează pe colegiul unic, cu reprezentarea minorităților. — E de sperat că reforma va trece ușor și prin senat. Senatul anume, are 126 membrii dintre cari 8 prelați senatori de drept și 118 senatori eligibili. În noul senat au fost aleși 80 liberali oficiali și 2 dizidenți; 22 conservatori; 11 conservatori-democrați; 2 cons.-democrați independenți și un socialist profesorul Paul Bujor, ales la universitatea din Iași. Majoritatea reglementară de două treimi e de 84.

CELE DIN URMĂ CUVINTE: (Dintr'un raport) „Țarul și întreaga familie imperială rusă apar pe bord; multimea îl salută cu entuziaște urale... Regele cu miniștrii rămân câteva minute la intrarea în pavilion, așteptând plecarea vasului... În momentul când vasul se pune în mișcare, regele Carol urează înalților onorabili drum bun, zicându-le în franțuzește „AU REVOIR!” iar principesa Maria îi salută englezește, când GOOD-BY!”

Din Franța. (Dar tot așa s'ar putea întâmpla și din Ungaria). „Intențiile ce se atribuie nouului guvern, nu se deosebesc un fir de cele ce se atribuiau guvernului Ribot. Cu toate acestea o anumită majoritate republicană are să acorde lui Viviani încrederea refuzată eminentului senator de pe Pas-de-Calais, a cărui eșec de alaltăieri face de altfel atâta cinste, câtă ar face o biruință. Pricina e, că în parlamentul nostru, pentru care Europa nu ne pizmuește de loc, ideile în sine nu se întâmpină decât cu o atenție foarte distrasă. Atârnă tot, dela tonul, dela temperamentul, dela gruparea aceluia ce le agită. Numai Rumestan se putea gândi numai dacă vorbea. Cei mai mulți dintre deputații noștri se pot cugeta — dacă s'au hotărât să cugete — numai dacă aud pe alții vorbind. Ei se supun mai curând unui coleg, decât unei idei. De altfel colegii se găesc și mai ușor, iar ideile par, unora din ele aproape ca niște ofense personale...”

Asertiunea mea mi-o pot dovedi cu exemplul miliardarilor din America. Bărbații familiilor Vanderbilt și Astor din America petrec cea mai mare parte a timpului lor prin cancelarii și fabrici, pe când fetele acestor miliardari fac dese mișcări în aerul liber și deprind diferite sporturi.

Urmarea acestui sistem de educație este că fetele sunt și c'un cap mai înalte decât frații lor.

Ca contra argument se poate aduce și faptul că femeia a cărei construcție fizică e mai slabă decât a bărbatului, mai ușor supoartă morburile decât bărbatul și prin urmare în privința boalelor rezistența femeii e mai mare decât a bărbatului.

Femeile în genere mai târziu îmbătrânesc, părul lor le cade și încărunește într'o vârstă mai înaintată și au chiar și viață mai lungă decât bărbații. Inferioritatea fizică a femeii așadar este mai mult o ipoteză, care trebuie încă dovedită.

De altcum nici inferioritatea inteligenței ei nu e dovedită încă și des se zice că femeia nici nu știe judeca, ci numai iubi.

Scriitorii celebri susțin, că femeile geniale sunt foarte rare deoarece până în zilele noastre femeile au fost ținute sub diferite pretexte în cătuși și în întunec cu toate că și femeia e creiată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, întocmai ca și bărbatul, despotul acesta al vremilor...

E fapt constat, că în o atare clasă în care băiații nu sunt deschiliniți de fetițe, capacitatea și prestațiunile fetițelor întrec capacitatea băieților.

Dacă creierul femeii e mai puțin apt pentru invențiuni și descoperiri, femeia în schimb arată mai frumoase rezultate întru îndeplinirea unor lucruri mai migăloase, cari recer o scrutare și analizare mai îndelungată.

E lucru deobște cunoscut, că în straturile mai de jos ale societății, unde gradul de cultură al femeii este într'o formă cu a bărbatului, femeia aceasta a straturii mai de jos, cum e țărancă, dispune de o minte mai ageră și inventioasă decât a bărbatului său.

Moralul femeii din punct de vedere al civilizației și-a umanității, joacă un rol, mai mult chiar decât fizicul și mentalitatea ei, deoarece moralul și virtuțile femeii formează baza familiei și prin urmare și fundamentul de căpetenie a statului și a omeniei.

Femeia e simțitoare, pățimășă și iritacioasă, dar nu e atât de energică și brutală ca bărbatul.

Ea este mai răbdurică, mai gingașă, mai indulgentă și prin urmare mai iubitoare de ordin și curățenie ca bărbatul. — E cert că femeia dispune de o fineță, gingășie, diplomație și de mai mult tact decât bărbatul, dar din toate acestea nu rezultă că femeia ar fi mai șireată și mai puțin sinceră și cinstită, decât noi bărbații.

Statistica criminalității servește spre lauda femeii, deoarece cu 50 procente sunt mai mulți criminali bărbați decât femei.

Dacă examinăm cu deamănuntul viața socială, experiem că bărbații au dat anză totdeauna la mai multe scandale decât femeile.

Istoria ne învață că bărbații au fost mai aproape totdeauna inițiatorii și provocătorii multor reșebe și vărsări de sânge. Bărbatul a fost acela care în decursul veacurilor a aruncat milioane de vieți în sclăvie și a despoiat națiuni viguroase de libertatea lor, făcând veacuri de-a rândul și pe consoarta lui cea mai credincioasă pendentă de el.

Dacă femeia în decursul veacurilor n'ar fi nobilitat și îmblânzit moralul bărbatului, atunci bărbatul de azi de-a bună seamă ar fi o ființă cu mult mai brutală, mai sălbatică și mai egoistă decât cum este azi.

Figurile cele mai fregnante ale istoriei cum sunt fundatorii de religii și filozofii, bunăoară cum e Budha, Confuțius, Socrates și Isus s'au năzuit ca să vâre în caracterul și educația bărbaților virtuți și însușiri femeiești, precum este mila, abnegația și gingășia, ca astfel să îmblânzească naturele crude ale bărbaților.

Cercul de activitate al femeii este mai ales căminic în familie și totuși observăm în America de nord și în unele state ale Australiei unde femeia se afirmă și în viața publică, duce o luptă aprigă contra alcoolului, prostituției și contra tuturor abuzurilor electorale.

Credința mea este, că moralul obștei n'ar suferi pagube, dacă influința femeilor s'ar mări și asigură nitel în urma lărgirii drepturilor înăbușite și răpitate în decursul veacurilor.

Femeilor adese li se face reproșuri că sunt prea viclene. Profesorul francez Fagnet zice, că

O prietenie veche, stricată.

— Dela un distins colaborator al nostru. —

București, 3 Iunie v.

Dela pacea încheiată în anul trecut în capitala Austriei presa mondială se ocupă tot așezându-se asupra direcției a politicii externe a regatului român în vederea răcirii raporturilor amicale ce existau între România și Austro-Ungaria până la războiul din Bal-

Prietenia intimă ce a existat până acum între aceste două state datează de prin anii 80. Pe atunci, adevărată în vedere interesele reciproce ale curților și statelor precum și importanțele schimbări cari s'au produs în situație dela anul 1878; fiind, de asemenea, dorind să perpetueze pacea și prietenia ce exista între cele două state cărora ele le erau, și le sunt și astăzi suverani iar, pe de altă parte, fiind hotărâte pe viitor nici un diferend să nu aducă între ele și să nu le ostilități sau să întrerupă bunele lor relațiuni de prietenie. — M. S. monarhul Francisc Iosif I al Austriei și M. S. regele Carol I al României, în vederea conștientă a rolului pe care statele lor aveau să joace în rezolvirea problemei chestiunii Orientului, într-un tratat din 14 August 1880 au încheiat la Ischl, o convenție politică și militară.

Printr-o fericită întâmplare scriitorul acestor rânduri a putut să cetesc întreg textul preținsei convențiuni austro-române dela 1880. Textul acestei convențiuni a fost adevărat într-o carte intitulată „Livre Noir”, al cărui autor se ascunde sub pseudonimul „Herzog von Sava”. La punctul 4 al acestei convenții se spune următoarele:

„Dacă vreodată România s'ar vedea în posibilitatea de a-și mări teritoriul în paguba posesiunilor sârbe, bulgare și ruse, Austro-Ungaria va uza de toată puterea sa de putere pentru a-și ajuta aliata până la război să realizeze a revendicării sale”.

Într-un alt paragraf, la art. 6, se spune și mai precis următoarele:

„Dacă România e târîtă într-un război, pentru apărarea drepturilor sale speciale, contra Rusiei, contra Austriei sau contra oricărui alt stat, Austro-Ungaria va veni imediat în ajutorul aliatai sale, va face totul comun cu dânsa și va face pacea în acord numai cu dânsa...”

În sfârșit în art. 7, se spune, că:

„Dacă în timpul cât această convenție între înaltele contractante e în vigoare, — timp de 40 de ani, sosește dela 14 August n. 1880, — Austro-Ungaria ar reuși să pună sub hegemonia și suprema suzeranitate a casei de Habsburg statele și națiunile din peninsula balcanică, regatul României se va bucura, în această ocazie constelație de state, de favoarea componentului celui mai privilegiat și celui mai larg autonom.

Majestatea sa imperială și regală apostolică a Austro-Ungariei VA MAI ADĂUGA DE BUNĂ VOIE, ÎN ACEST CAZ, la posesiunile actuale ale coroanei M. Sale regele Carol al României și a moștenitorilor săi legitimi și prea catolici ai casei de Hohenzollern-Sigmaringen, O PARTE A BĂNATULUI, TRANSILVANIA ȘI BUCOVINA ȘI, EVENTUAL, BASARABIA și îi va salvagarda integral și pe veci, lui și descendenților săi, toate prerogativele și drepturile de suverani”.

Așadară, în baza acestei convențiuni politice și militare monarhia austro-ungară își luase angajamentul, — deoarece numita convenție era contra semnată și de ministrul de externe de pe atunci, bar. de Haymerle, — să o ajute pe aliata sa până la desăvârșită realizare a revendicării sale, în cazul când România s'ar vedea în posibilitatea de a-și mări teritoriul în paguba posesiunilor sârbe, BULGARE și rusești, sau în cazul când România, pentru apărarea drepturilor sale speciale, contra statelor amintite, ar fi târîtă în război, AUSTRO-UNGARIA VA FACE RĂZBOIUL COMUN CU DÂNSA...

La timpul său am arătat în coloanele acestui ziar, — în baza informațiilor autentice ce am avut, — că ministrul de externe austro-ungar, contele Berchtold nu a sprijinit și nu a ajutat în mod sincer și integral revendicările juste ale României față de Bulgaria; tot atunci am arătat și aceea că M. S. regele Carol și guvernul său, văzând primejduit prestigiul regatului român au declarat în modul cel mai hotărât reprezentanților puterilor europene, că România va intra în acțiune și cu arma va câștiga deplină satisfacție justelor sale pretențiuni față de Bulgaria. Și-a schimbat oare monarhia atitudinea sa de mai înainte față de aliata sa, România? Nu. Dimpotrivă, guvernul român a fost informat din partea reprezentantului României la Sofia, că Bulgaria a primit din partea monarhiei asigurări că „monarhia va împiedeca cu orice preț o invaziune românească în Dobrogea-bulgară”.

În paranteză amintesc și aceea, că trupele românești, în marșul lor în Bulgaria au capturat o foarte mare cantitate de arme și munițiuni de proveniență austriacă destinate armatei bulgare.

Ceeace s'a întâmplat, o știm cu toții: România, neținând seamă de amenințările bulgărești cu intervenția monarhiei, cu sulita Dorobanțului a tras semnul noii frontiere strategice ce ea revendica dela Bulgaria.

Iată, dar, unele dintre adevăratele motive, nemai amintind cererea de revizuire din partea monarhiei a tratatului de pace încheiat în București, — cari au pricinuit, apoi, răciria tot mai simțitoare a relațiilor de prietenie între regatul român și monarhia austro-ungară.

Un alt motiv, însă, care impune României să-și

schimbe direcția politicii sale externe de până aci este a se căuta în următorul fapt: În convenția secretă de mai sus se spune, — după cum am arătat mai sus — că, dacă Austro-Ungaria ar reuși să pună sub hegemonia și suprema suzeranitate a casei de Habsburg statele și națiunile din peninsula balcanică, România se va bucura de mari privilegii, iar monarhul austro-ungar va mai adăoga de bună-voe, în acest caz, la posesiunile actuale ale României, o parte a Banatului, Transilvania și Bucovina și, eventual, Basarabia...

Cum însă evenimentele balcanice din anul trecut au spulberat, poate pentru totdeauna, și cea mai infimă schintee de nădejde a monarhiei în ajungerea scopurilor ce ea urmărea în peninsula balcanică, în consecință și pentru România, aliata monarhiei, a devenit absolut exclusă posibilitatea ca ea să-și ajungă scopurile ei în Balcani prin ajutorul și sprijinul monarhiei austro-ungare.

În consecință, România, prevăzând apropierea rapidă a marilor prefaceri europene și deoarece va trebui și ea să-și ia partea ei la rezolvirea acestora, se vede silită a-și asigura de pe acum prietenia altor mari puteri cari până dăunazi o considerau de dușmană a lor.

Părerea generală e, că mai curând ori mai târziu va trebui să izbucnească un război, care va rezolva dintr'odată o mulțime de probleme mult discutate. Nu poate nimeni să prevadă nici dacă în adevăr rezolvirea acelor probleme în adevăr nu mai e cu putință și fără vărsări de sânge, nici când anume și în ce fel de împrejurări are să izbucnească acel război, dacă el e în adevăr inevitabil. Nu se poate prevedea cu hotărâre, prin urmare, nici atitudinea ce i se va impune României când va fi războiul. Un singur lucru se poate afirma însă cu toată siguranța, scrie confratele „Minerva”, că în mod rațional Românii nu se pot uni decât cu aceia, cari îi amenință mai puțin în existența lor și le dau mai depline garanții de dezvoltare pacinică.

Se credea până acum, că aceștia sunt Germania unită cu Italia și cu Austro-Ungaria, și foarte mulți erau încredințați, că e definitiv hotărât, că într'un viitor război România se va lupta alături cu Germania și cu Austro-Ungaria, deci contra Rusiei. Azi părerea aceasta numai cu anevoie se mai poate susține; întâlnirea dela Constanța poate să fie luată drept un semn neîndoios, că România și-a păstrat neatârnat și își ia hotărârea, când va crede de cuviință, potrivit cu interesele ei. (sc.)

Nota Red. — Noi Românii din Ungaria suntem încă, cu toată inima, de credința că situațiile interne și prin urmare și situația internațională se va schimba, în așa fel, că vechea alianță se va putea menține sau, dacă ea s'ar fi desfăcut: se va putea restabili. Motivele adânci ale credinței noastre statornice, le vom desfășura poate, în o serie de articole.

Indoială...

...Aș vrea să mi-te smulg din minte
Și-aș vrea să nu te mai doresc;
Aș vrea să nu te mai iubesc,
Căci poate chiar iubirea minte.

Mă doare patima din mine
Și-s amestecat ca de-un vis greu...
O, vai! eu nu mai sunt al meu
Căci toată viața mea e 'n tine.

Tu ești în fiecare clipă
Speranța celei viitoare,
Și 'n fiecare clipă moare
Speranța, frântă din aripă...

Vei fi tu oare fericirea
Acestei vieți pe care-o port
Din loc în loc, ca pe un mort
Ce nu-și găsește mântuirea?

Vei fi prăpastia în care
Mă voi sfărma, neînțeleș?
Voi fi 'ntr'o zi al tău ales,
Sau mă voi cufunda 'n uitare?

Nu știu ce se petrece 'n mine,
Căci, vai! eu nu mai sunt al meu.
Sunt obosit ca de-un vis greu
Și toată viața mea, e 'n tine...

Sandu A. Hodos.

de aceea e atât de vicleană, pentru că noi nu o ținem veacuri de-a rândul în dependență și subordinație, dar ea va înceta a fi vicleană, în momentul când va scăpa din starea ei rușinoasă și acum.

Femeia dela natură e mai sinceră și mai loială decât bărbatul pentru că este mai generoasă și mai puțin egoistă.

Despre femei au scris mai ales scriitorii de genul bărbătesc și astfel se explică, că toate greșelile și bazaconiile li se atribuiesc exclusiv femeilor și nu bărbaților. — Se înțelege că dacă ar fi scris de aceste femeile și nu bărbații atunci de bună seamă bărbații ar purta vina la toate stupiditățile și rădălegile din lume.

Nota aceasta caracteristică a epocii noastre o găsim limpede mai ales în romanele și nuvelele noastre de azi. — Și conceptul vremurilor bătrâne care dragoste a fost altul, decât cum și-l forțăm azi... omul modern. — Amorul a pierdut mult din intensitatea și vraja sa de pe vremuri, așa înțelegem în cartea amintirilor noastre abia ne mai oprim o clipă o cruce și de abia mai putem ceti și silabiza unele spălăcite, dar de mare preț ale idealismului. Pare că și când ar fi înmormântat pentru totdeauna idealismul adevărat și am fi distrus cu mâni și cu dinți superbul moment al sentimentalismului și al gloriei și al fericirii din această lume, puntea ar încă să rămână magică între bărbat și femeie.

Secolul nostru își zidește cuibuș dragostei dintr-un material cu mult mai ieftin și mai ordinar decât din oțelul odinioară păgânii sau barbarii, și zilele noastre iubim din distracție sau din

motivul numai să ne ținem și noi la nivelul modei... Egoismul e chiagul dragostei moderne. Cu drept zice Victor Hugo „Grattez l'amour et tronvez l'egoism!”

Un statician german arată cu cifre că numai jumătatea căsătoriilor se leagă din dragoste adevărată ceea cealaltă jumătate se face din alte interese particulare.

Sunt filozofi, cari susțin, că chiar și unele religii au de bază egoismul. Grecii și Romanii se închinau și aduceau jertfe zeilor din Olimp de frică ca să nu se răsbune asupra vetrei lor...

„Mă închin legilor și învățăturilor lui Christos — zice un filozof rătăcit — și mă păzesc de fărădelegi și deprind numai virtuți cu gândul speculativ ca barem în raiu să găsesc fericirea asigurată și răsplata faptelor mele. — După filozoful acesta raiul nu e altceva decât un institut pentru asigurarea... fericirii.

Spiritul acesta modern și corcic periclitează și împiedecă lărgirea drepturilor femeiești. Și femeia de azi își țese totuși vase de aur și sufletul ei gingaș dar sbuciumat își caută alte tărâmurii mai largi... mai fericitoare....

Idealismul adevărat însă nu a murit încă ci numai dormitează și zefirul cel mai lin are să-l redăștepte și are să-i deie viață și duh... și are să trezească și învieze... și femeia... din somnul ei greu... și secular....

Prigonirea se face cu sistem. Reținem dintr'un articol semnat de d. G. Bogdan-Duică: „Am impresiunea că primul-ministru Tisza se pregătește pentru un moment grav și că preoțările sunt de om orbit de patimă, ușuratic, nu de om politic serios. El nu este sigur de viitor și devine feroce crezând că astfel va stăpâni puterile, care vor răsturna odată potemchiniada maghiară de astăzi.

El vede că mișcarea națională crește: Preoții și țărani Sătmăruului au primit martiriul cu fețe vesele. Studentimea e la culmea chemării sale. Presa are o atitudine admirabilă. Chiar și episcopii devin mai pretențioși. Este o pornire de avalanșă, la a cărei stăpânire prin șiretlicuri, ca acele din cursul tratărilor de pace, Tisza a renunțat.

Renunțând Tisza a plecat pe un drum și mai ungueresc decât cel de până acum. El provoacă.

Incercările de-a compromite pe iscălitorii apului dela Arad; darea în judecată a lui Octavian Goga; acum darea în judecată a lui Aurel Vlad pentru niște fraze, pe cari nici nu le-a rostit și pe cari le-au inventat autoritățile dela Alba-Iulia; încercarea de-a compromite pe Al. Vaida ca rusofil — toate acestea arată că contele Tisza a plănuțit o decapitare cu ori ce mijloace și cu ori ce pretexte a partidului național de peste munți. Tisza nu se mai mulțumește cu puțin; acum el cere tot, ca balaurul mâniaș din povești. O provocare mai îndrăzneță nici se poate închipui!

În tot Ardealul se caută azi armele de prin casele românești, sub pretext de taxe fiscale, în realitate pentru ca provocările autorităților, să nu fie prea periculoase, dacă vor duce la măceluri. La Alba-Iulia, înainte de adunare, țărani au fost desarmați chiar și de bățele cu cari pleacă ori când la drum! Vreau și măcel ieftin.

Pentru ce?

Tisza nu este sigur de viitor. La Viena împăratul îmbătrânește și este bolnav; împăratul trebuie să fie deci vesel că oamenii „tari” îi iau din grijele lui. Dar Tisza profită de această împrejurare, împingând evenimentele într-o direcție pe care cavalerescul împărat de sigur nu o admite. În schimb viitorul este necunoscut.

Tisza nu-i sigur de el și nu poate afirma astăzi că este și omul viitorului, cum, din păcate, este al prezentului. Lui Tisza îi trebuie deci dovezi că și în viitor numai pe el se poate conta. Lui Tisza îi trebuie deci Români „rusofili” și mișcări „revoluționare”, ca să poată procedea la realizarea ultimei intenții: a stării de asediu. De aceea provoacă sau apără pe provocatori, cum a făcut-o ministrul Sándor.

Românii de peste munți trec printre clipite delicate, grave, nesigure. Alba-Iulia le-a caracterizat limpede. Sfârșitul lor cine să-l știe?

Sfârșitul lor atârână în tot cazul de acei factori vienezi de cari contele Tisza nu este sigur și a căror simplă prezentă în lume este un element de întârziere al mișcării și poate și ultima cauză supremă care va face ca provocările tiszaiște să aibă tocmai efectul contrar dela cel așteptat de el.

O situație atât de incertă are nevoie de observațiunea cea mai atentă.

„GAZETA TRANS.” DESPRE VIZITA TARULUI. (Articol prim). ...Pe când trupele române defilau în frunte cu marele lor căpitan în fața temutului, dar și foarte fricosului țar, prietenul meu mă întrebă:

— Ce impresie ai?

— Sublimă!... Vezi asta e totul ce mă lasă mulțumit de venirea mea la Constanța.

— Dacă am văzut pe țar, mi-am satisfăcut o curiozitate, dar această defilare mi-a satisfăcut ceva mai mult: mândria mea națională, încrederea în viitorul acestui neam.

Pentru acești dorobanți a venit țarul la Constanța. Ei l'au adus. Dar cum aceștia sunt ai noștri, ei trebuie să rămână ai noștri. Ei sunt

intreagă nădejdea noastră. Ei sunt simbolul libertății. Țarul însă e simbolul robiei. Noi Ardenii iubim din tot sufletul pe acești dorobanți, dar pe țarul nu-l putem iubi...

*

Intrevederea dela Constanța. Duminecă, țarul tuturor Rușilor, unul dintre cei mai puternici potențai ai lumii, a călcat pe pământul românesc. Pentru întâia dată de când există țări românești, un țar al Rusiei a vizitat România ca oaspete al ei. Și la 1877 un țar rusesc a călcat pe pământul României, decât atunci, acest țar intra în fruntea armatelor sale, trecea ca să atace Turcia și, dacă România n'ar fi încheiat o convențiune, țarul tot ar fi trecut și fără voia României.

De astă dată, Nicolae al II-lea, țar al Rusiei, a venit în România numai ca prieten al ei, și numai ca oaspe al regelui Carol, de aceea atât oficialitatea cât și întreg poporul a făcut înaltului oaspe o primire din cele mai călduroase. Cari vor fi rezultatele acestei întâlniri, ce propunerii fost-au făcute regelui României, și ce va urma pentru noi și pentru pacea lumii? Iată atâtea întrebări, pe cari toți Românii și-le pun: unii cu nerăbdare, alții cu îngrijorare.

Dacă ar trebui să credem unor ziare străine, țarul a venit în România, nu numai spre a întoarce vizita regelui Carol, dar și pentru a-i face unele propunerii cu privire la o viitoare colaborare efectivă. Se înțelege că astăzi nu putem ști încă nimic, dar viitorul apropiat ne va lămuri.

Atâta știm acum, că întâlnirea dela Constanța însemnează un mare eveniment și pentru România și pentru politica lumii.

Din durerile noastre.

— Urmările bilingvismului. —

Primum la redacție o scrisoare bătrânească, pe care o dăm aci:

Spectate Domnule Redactor!

În 24/6 Iunie s'au ținut în comuna noastră Nogiorid examenul final al băieților din ambele școli. La orele 8 am fost de față membrii senatului școlar 9 inși în frunte cu Rev. D. Petru Popescu protopop sup. și M. O. D. Vasiliu Varju preș. școlaelor. Am plecat cu toții la școala a II-a pentru a ne îndulci de progresul arătat a dlui învățător Iuliu Salca conducătorul claselor III—VI, și Doamne rău ne-am înșelat. Incepând dela studiul religiei până în capăt, nici un răspuns de Doamne ajută nu am auzit, la ce cu toții ne-am amărit.

Dar mai ales ne-am scandalizat când provocând d. protopop pe mai mulți elevi din clasa V-a să scrie cuvintele dictate de Dsa românește, nu au fost în stare ale scrie numai mestecat cu litere maghiare, școală românească fiind, cu limbă de propunere română.

Finindu-se examenul fără nici un succes, năcăjiți am plecat la școala elevilor clasei I—II-a căreia e conducător harnicul domn învățător Ioan Papp, și aici începând cu studiul Religiei, ni-a fost un drag a asculta răspunsurile corecte.

Pentru a se convinge d. protopop că oare și elevii clasei a II-a tot așa știu scrie românește ca în clasele superioare, au provocat pe mai mulți elevi, dictându-le să scrie cuvinte românește, spre a noastră bucurie toți

le-au scris cum se cade. Cu un cuvânt din toate studiile propuse acestor două clase, elvii au dat cele mai frumoase răspunsuri.

După supărarea avută, încântați fiind de auzul răspunsurilor date de miteii elevi, atâr Rev. D. protopop, cât și noi i-am gratulat dlui învățător Ioan Papp mulțumindu-i osteneala făcută cu copiii noștri. Pe d. învățător Iuliu Salca tânăr fiind, l'am făcut atent să iee exemplul dela colegul său, care deși ostenește de 28 ani nu stagnează, ci de 19 de când stă în comuna noastră încontinuu lucră, și se interesează de scopul cultural și material al comunei noastre. Să-i ajute Dumnezeu să poată lucra pentru interesele noastre și mai departe.

Nogiorid, la 11 Iunie 1914.

Cu profundă stimă

G. Ciortin.

membru sen. școlar.

Dela examenele electorale.

— Preoți bravi. —

În 29 Mai a. e. s'a ținut în cercul de votare Sărmașul-mare examenul cu știutorii de carte pentru câștigarea dreptului de alegător. Românii din acest cerc, în frunte cu preoții Ieronim Dănilă, protopop Catina, Const. Rus, Sărmașul-mare, Emil Pop, Tușiu, Sim. Pătea, Dămb, George Grecu, Sângeorz, Gavril Hinea, Sărmașel, Cornel Popa, Cistelec, Traian Hădărean, Cămăraș, Teodor Groza, Balda și Ioan Popu, Tagul-mare, s'au prezentat în număr de 200 inși. Examenul s'a ținut în școala de stat. Comisiuni examinatoare au fost trei: două pentru examinarea Ungurilor și una pentru examinarea Românilor.

Comisiunea pentru examinarea Românilor a constatat din medicul cercual Dr. Erdödy Endre, executorul Aba și învățătorul român Rusu din Dimb.

Examenul s'a început la orele 8 dimineata. Intrarea la examen s'a făcut în grupuri de câte 20 inși. Până la 10 și jum. ore nu s'a isprăvit cu prima grupă românească, iar dintre Unguri la fiecare comisie trase deja și a treia grupă. Preoții curioși de grabă cu care se porcede la examinarea Ungurilor și scandalizați de purcederea anevoioasă a comisiunii Românilor, au intrat ca asistenți și la comisiunea pentru Unguri, dar protopretorele Veszprény și pretorele Dr. Lengyel, pe motivul ridicol, că Ungurii vin în confuzie, văzând pe popii români, nu le-au permis să rămână în sala de examinare.

Românii, deși era de față și Carte de cetire pentru cl. VI. au citit din cărți de Geografie, Constituția patriei, Istorie și Fizică. Iar după ce citeau câte un pasagiu întreg, îi întreba să spună cu cuvintele proprii ce au citit. Toți oamenii au citit foarte bine și fluent. Iar scrisul încă a fost corect și legibil. Prezentul Erdödy însă, care nici idee n'are de scrisoarea românească, a început să coregă caietele cu cartea în mână. Și dacă începutul propoziției nu era cu literă mare, ori accentele nu erau chiar potrivite pe literele ă și â, ori era scris ă în loc de î, sau u la finea cuvântului sau în loc de oa era scris o și astfel nu se potrivea cu ceea ce el vedea în carte, dar nu înțelegea, socotea de greșală și respectivul, deși citea foarte fluent și scrisoarea încă îi era destul de legibilă, era respins, ca omul, care nu știe scrie și citi. În felul acesta s'a purces cu 12 inși din grupa primă.

În grupa a doua, care a intrat pe la 10 și trei pătrime au fost 20 Români din Tușiu. Cu aceștia încă s'a purces la fel, ca și cu cei din grupa primă. Numai 8 inși au primit atestat, iar 12 inși au fost respinși, deși cu toții au scris și citit foarte corect, așa că însuși protopretorele Veszprény, care venise în sala Românilor,

Rétay și Benedek

BUDAPEST IV., Váci-utca 59.

Aranjamente pentru biserici, odăjdii, prapori și steaguri :: Altare, amvoane, mormântul Domnului și aranjamente complete pentru biserici.

Firma se recomandă mai cu seamă pentru renovarea, repararea și aurirea altarelor și pictarea bisericilor, cari lucrări le execută cu meseriași specialiști în această artă. Dintre lucrările executate, cari au aflat cea mai deplină recunoștință sunt: Aranjamentul complet al bisericii noi din Segedin-Bok, al bisericii minoriților din Arad, pictarea și aranjarea mormânturilor din Marlasavár și Marlaradna, a bisericii din Bereg și altarul principal, comandat de comisiunea pentru monumente de artă din Szepescsütörtökhely. :: Cu planuri și prelininare de stăm la dispoziție gratuit :: Trimitem expert pe șosele noastre.

aprobă și laudă cetitul și scrisul lor. — Intre cei respinși, au fost și doi inși, mai tineri de 30 ani, cari aveau șansa clasei elementare și cari s'au supus în-
mplător numai.

Preoții văzând abuzul și nedreptatea ce se face Românilor, au atras atențiunea pretorelui Veszprény și au cerut să se purcedă corect și legal față de Români. Pretorele însă a răspuns, că preoții n'au drept de apelatie, și n'au drept nici să criticeze felul de procedere al comisiei.

Trecuse deja 12 ore și dintre Români abia intrase 2 grupe, adică 40 de inși, și dintre aceștia 24 inși s'au primit atestat, iar dintre Unguri au intrat câte 6 grupe la o comisie, cu totul 240 de inși și n'a fost răspuns nici unul, cu toate că mulți dintre Unguri abia puteau să-și scrie numele. De pildă un Ungur din grupa examinată de Veszprény a trebuit să scrie: „Mátyás király idejében, egy faluban élt egy sze-rény ember” și a scris: „Mátyás király idejében és szény”. Și examenul acestuia a fost primit și atestat și s'a dat.

După 12 ore Ungurii se isprăviseră, iar dintre Români mai erau 160 de inși îndărapt. Și când preoții au cerut să se mai constituie o comisie pentru Români, după ce cele două comisii sunt libere, s'a răspuns că mai sunt încă o sută Unguri duși la târg la Mociu — acolo era ziua târgului — și după amiază vin și ei la examen.

Români văzând atâtea nedreptate, au început să se neliniștească și să murmure, mai ales că e și vremea lucrului și mulți sunt veniți din depărtare de 20—25 km. și au cerut preoților să aducă la cunoștință pretorelui că nu se mai pot lăsa să fie batjocoriți în felul acesta și că părăsesc localul pentru examene. Prin preoți aceasta s'a și făcut și demonstrativ cu toții au părăsit localul pentru examene, făcând promisiune, că la comisiunea pentru compunerea listelor electorale se vor supune cu toții la examen.

Tagul-mare, la 30—V. 1914.

I. Cămplianu.

Tactica de bagatelizare.

Ministerul de externe austro-ungar făcuse în timpul din urmă experiențe foarte neplăcute cu tactica de a tănuși și a nega rezultatele nefavorabile ale politicii contelui Berchtold și a reprezentanților săi maghiari. S'a recurs deci la un nou metod pentru seducerea opiniei publice a monarhiei: la tactica de bagatelizare.

Anunțarea vizitei țarului la regele României a produs o atmosferă nervoasă în birourile din palatul de pe Ballplatz, iar în ziua întrevederii dela Constanța nervositatea își atinsese culmea. Când în sfârșit sosiră rapoartele despre toastele regelui român și al țarului și s'a văzut cu câtă istețime a știut întrebunța țarul situațiunea creată în urma greșelilor politicii austro-ungare, cei de pe Ballplatz se hotărâră să înghită pilula amară ce și-au pregătit-o, făcând însă o față ca și când ar fi gustat cea mai mare bunătate din lume.

Biroul de presă al ministerului de externe a îndrumat deci toate ziarurile, cari stau în serviciul ministerului de externe să bagatelizeze toate momentele principale ale întrevederii dela Constanța, seducându-și cetitorii prin sublinierea și accentuarea amănuntelor neimportante. Astfel se explică comentarele sărăcăcioase ale presei austro-ungare, care însă de altă parte n'a întrelăsat să remarce un articol al ziarului „Adevărul” — în care se inzulța țarul și se lua o atitudine împotriva vizitei lui — pentru ca astfel să prezinte dispozițiunea opiniei publice din România cu totul altcum de cum e

în realitate. Foarte natural s'a retăcut însă că „Adevărul” reprezintă înainte de toate interesele ovrimeii și așa articolul lui din chestie nici decum nu poate fi privit ca oglinda dispozițiiei populației naționaliste din România.

Perplexitatea în care au fost aduse cercurile competente prin curtarea României din partea Rusiei nu poate fi tănușită cu toate aceste încercări de a o ascunde de ochii opiniei publice și astfel foarte probabil că se vor face din nou încercări în viitorul cel mai apropiat pentru împăcarea Românilor din Ungaria. Dar dacă aceasta se va face iarăș numai după receta contelui Tisza, desigur nu vor putea avea decât acelaș rezultat negativ. — **Austriacus.**

Nesuccesul „impăcării” româno-maghiare motivul „înțelegerii” româno-rusești !!

— Un interview cu d. Nicu Filipescu. —

Trimisul la Constanța al ziarului „Az Est”, mult apreciatul publicist P. Kéri, a luat un interview dlui Nicu Filipescu, fost ministru de război, din care interview fixăm următoarele declarații:

„Prevestirile ce v'am făcut anul trecut, lată s'au adevărit. Cuvintele mele de atunci s'au tălmăcit ca o amenințare la adresa Ungariei. Regret nespun, că împăcarea dv. cu Românii din Ungaria nu s'a făcut. Dar nu cumva să mă bănuți de iredentism!..

La început s'au oferit destul de frumoase condiții(?) Pe urmă s'au revocat. V'am spus de atunci că politica externă a României are să apuce pe noui căi. Asta iarăș nu e amenințare. Asta inseamnă numai, că noi suntem atașați de Austro-Ungaria numai prin mijlocirea Berlinului.

— **Intelegerea (entent) noastră cu Rusia nu se îndreaptă contra nimănuia. Aș fi trist, dacă ni s'ar da să auzim dela Românii din Ungaria plângeri pentru noui și înțefite prigoniri.**

— **Adevărat; politica internă nu poate să influințeze direcțiile politice externe. Nici n'am zis, că pentru evoluțiunea politicei din România a fost hotărâtoare nereușita păcii româno-maghiare. Dar, alături de atitudinea diplomației vieneze în conflictul balcanic, nereușita păcii cu Maghiarii, a determinat în mod categoric atitudinea noastră, căci la noi stăpânește opinia publică, și guvernele trebuie să țină seamă de ea.**

Alt diplomat român, a declarat aceluiaș reporter, că „guvernul român, îndată ce aflase de nesuccesul tratativelor maghiaro-române, a înștiințat guvernul din Petersburg, că nu va mai înoi convențiunea militară cu Austro-Ungaria”. (De care se face pomenire în articolul nostru de pe pag. 3. — N. Red.)

(Noaptea la 10.30 pe telefon.)

Semioficiosul „M. Táv. Iroda” desminte aceea parte din interview, în care se spune, că Tisza a scăzut considerabil la sfârșitul tratativelor oferite făcute la început. Incolo, interviewul e nedesmintit.

Ce scriu alții.

„Gazeta Transilvaniei”.

„Comitatele sunt azi în mic, ceea ce este statul în proporții mai mari. Aceiași grofi și gentry i le stăpânesc și dacă guvernul și camera reprezintă numai pe poporul maghiar nu și pe celelalte popoare în proporție dreaptă, tot așa sunt și comitatele cu funcționarii lor și cu membrii congregationali: cuiburi de oligarhi și de gentry, cu favoriții lor unguri... De aceleași directive vor fi conduse și comitatele de stat, ca cele de azi „autonome”... Dar dacă totuș suntem contra statificării, cauza este principiară. Centralizarea este atacul cel mai vehement și mai stricacios pentru democrație... De altă parte noi puteam spera cu timpul, progresând conform legilor evoluției și desterităților noastre, a ne valida cu unai mare forță în comitatele cu autonomia de azi. În comitatele statificate înceată lupta și concurența liberă între cetățeni. De aceea pornirea guvernului pe acest teren o considerăm de stricaciosă pentru democratism, pentru noi și pentru patrie și avem datorința a o combate cu toate mijloacele.

„Minerva”.

„Cetatea Ardealului fiind deopotrivă necesară existenței neamului românesc și celui maghiar, ce ar împiedeca oare ca ea să servească drept atare amândurora, interesul lor cel mai bine înțeles fiind, din momentul ce soarta le-a adus să trăiască alături în mijlocul altor neamuri cu tendințe expansive față de amândouă și de fiecare din ele, ca să se unească nu numai în cea mai bună înțelegere, dar chiar în cea mai strânsă alianță. Pentru aceasta, România nu râvnește la stăpânirea Ardealului. El poate prea bine să continue a face parte dintre „țările de sub coroana Sfântului Ștefan”... Dar e bine înțeles că numai cu condiția de a se lăsa liberă viața națională a Românilor din acele țări; altminteri, mai bine orice. (Articol semnat de Ion Gorun).

„Unirea”.

„Noi dela început am fost în clar, că făptuitorii acestui act nechibzuit (tricolorul de pe catedrală) au trebuit să fie niște indivizi lipsiți de o judecată serioasă, ori chiar vrășmași ai noștri și ai instituțiilor culturale de aci. Căci om în toată firea, care este în deplină conștiință a faptelor sale și urmărilor aceloră, nu a putut să se încumete să tragă prin o faptă atât de nesocotită în pulberea luptelor politice maghiare, ceea ce avem noi unai scump aici: Biserica și Școlile... (Articol de frunte cu litere grase. B. Rom.)

„Universul”.

„Oamenii politici din monarhia vecină, se obișnuise să ne creadă încredințați la politica Austro-Ungariei și ne tratau ca pe un stat cucerit care poate suferi toate umilințele fără să protesteze... Mai e de relevat faptul că nici un ziar austriac sau maghiar nu îndrăznește să ne acuze de ingrătitudine, căci politica noastră față de Austro-Ungaria a fost de o lealitate fără cusur și a fost mai întotdeauna contrară intereselor noastre naționale. În schimb, cu câtă dreptate putem învinui noi pe vechia noastră aliată de cea mai mare ingrătitudine! La 1880 a făcut cauză comună cu Rusia la stabilirea graniței dobrogene ce n'ce voiam. După aceea a lucrat pe cât a putut în contra intereselor noastre economice, iar în Ungaria în fiecare an a venit câte o lege care a tăiat din drepturile Românilor și a forțat deznaționalizarea lor...”

„Telegraful Român”.

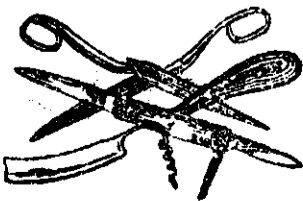
Dumineca trecută a terminat d. Dr. I. Broșu ciclul de șase predici, pe cari le-a ținut în catedrala din Sibiu. Dsa s'a adresat deastădată tinerimei, luându-și ca temă a predicii sale: reînvierea sufletească. După ce a istorisit circumstanțele învierii tânărului dela Naïn, așa precum ni-o înfățișează evangelistul Luca, dădu conținutului ei o interpretare simbolică și arată cum Iisus Christos în tot cursul vieții sale pe pământ n'a înviat decât numai trei persoane, câte una singură din fiecare epocă a vieții.

Deschidere de prăvălie

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că am deschis în **Oradea-Mare, Rákóczi (F6-)ut 19**

O ASCUȚITORIE ARTISTICĂ MODERNĂ

Trimesc spre reparare și ascuțire totfelul de briciuri, cuțite, foarfeci, mașini de tuns, mașini pentru măcinatul cafelei, mașini pentru tunsul cailor și a oilor Țin în depozit totfelul de PARFUMERII din patrie și din străinătate, articlii de toaletă pentru cap și p. față, totfelul de articlii de oțel, și anume: briceluri, foarfeci, mașini

pentru tuns, tăietor de bățături, cuțitașe pentru tăiatul hârtiei, cuțitașe de buzunar și penițele, precum și articlii pentru bărbieri. — Roagă binevoitorul sprijin al onoratului public.

Cu distincă stimă:

Ko 1974-52.

KOLLER AGOSTON ascuțitor artistic.

Di Broșu susține apoi, că aceste trei învieri din morți nu pot avea decât valoarea unor simboluri, care voiau să ne înfățișeze învierile dela moartea sufletească, ce intenționa să le facă Mântuitorul. Arată apoi gradatia și deosebirea, ce există între aceste trei cazuri de înviere, dovedind, că Isus a ținut în primul rând seamă de oamenii tineri. Tineretul are totdeauna mai multe pretenții la viață și la viața lor se fac mai multe pretenții.

În fine pentruca să argumenteze și în mod practic efectele strălucitoare ale adevăratei învieri sufletești, istorisi pe scurt biografia celebrului misionar american S. Wills, a aceluși sârman student, care își regretă clipa când părăsise casa părinților, nașterea sa, dar care înființă mai târziu din cea mai curată însuflețire cele patru mari instituții misionare din America, ce poartă și până azi încă numele lui. Di Broșu își sfârși predica ținută cu aceeași căldură și la același nivel ca cele anterioare, cu un călduros apel făcut la adresa tinerimii.

„Libertatea”:

Articol prim, cu titluri cari spun mult și tot: Capetele încoronate aleargă de colo până colo! Tarul rusesc în România. Împăratul Germaniei în Austria. Regele Bulgariei în Ungaria și Austria. Regele Svediei în Franța. Regele Angliei la Moștenitorul de tron al nostru. Etc.

„Drapelul”:

În acțiunea guvernului e plan. Mai întâi și-a reglementat parlamentul, care: sau stă la dispoziția guvernului sau face cunoștința gardiei, care nu știe glumă când e cu sabia trasă. A reglementat apoi curtea cu jurați și presa, singurele refugii în cazuri flagrante de violare de drept, cari nu erau pe deplin la dispoziția guvernului. A dat apoi gata pe sprânceană reforma electorală... Acum se desăvârșește opera cu regularea definitivă a raportului absolut de dependență a officianților municipali față de guvern...

„Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt”:

...În tot cazul în teorie ne-am putea înțelege și uni foarte ușor (cu Maghiarii) dacă ar fi vorba numai de lămuriri științifice. Durere însă în viața de stat nu avem de a face cu noțiuni demarcate precise și limpezi, ci cu înfăptuirea și punerea lor în practică, iar aceasta, de obicei se face peste măsură de imperfectă, ba adesea chiar cu pervertirea noțiunilor fundamentale. E incontestabil că în practică prea adeseori nu s'a făcut lămurit deosebirea care se poate face în teorie între necesitățile unității de stat și între însușirile îndreptățite de rasă ale nemaghiarilor. Ba tocmai practica celor dela guvern și a organelor lor, precum și toți cei ce apeleză la opinia publică au încurcat cu intenție noțiunile. Noțiunea de națiune, după cum e interpretată de conștiința generală a maghiarimii, e vagă și nedefinită. Din postulatul unității de stat se trag prea aleseori alte postulate, cari atacă dreptul de existență al nemaghiarilor, presupunându-se despre ele că vor renunța la naționalitatea și limba lor în favorul unei unități nu numai politice și administrative, ci și etnice și de limbă.

„S. D. Tagespost”:

„Este adevărat — și aceasta o admite și Neugeboren (directorul ziarului săsesc guvernamental) — că el în trecutul nu prea îndepărtat a desaprobat în general condițiile maghiare despre legea de naționalitate și mai cu seamă concepția contelui Tisza. Dar el a făcut și contrarul. Iar dacă el afirmă că e „deadreptul o

poveste”, că el „în oarecare sens ar fi aprobat și ar fi apărat concepția contelui Ștefan Tisza despre legea de naționalitate”, că el nici când n'a spus că e o „sinucidere” „dacă maghiarimea ar executa conștientios această lege”, că el niciodată n'ar fi spus un lucru măcar „asemnător”, — este aceasta o afirmație, care e mai mult decât îndrăzneată și a cărei combatere nu întâmpină dificultăți prea mari. (S. D. Tagespost e organul Sașilor naționaliști).

INFORMAȚIUNI. Ciudățeni.

XVI.

Blestemul genialității.

Andre Beaunier despre Rodin:

„Victor Hugo așteptând după Rodin; di Rodin așteptând inspirația; inspirația, care de 15 ani de zile nu mai vine; di Gustav Simon, prezidentul comisiei pentru ridicarea statuei supărat din cale-afară; societatea Victor Hugo, care e mai răbdurie, — iată o dramă în toată legea, amestecată, după rețeta romantică, cu puținică comedie. Personajele sunt ilustre, sau cunoscute și respectate. Rolul de căpetenie îl are Rodin. Victor Hugo — asemenea lui Pompeius în tragedia lui Corneille — păstrează o tăcere augustă.

Să-l faci pe Victor Hugo să aștepte! Credincioșii poetului găsesc că asta-i o impertinență. Credincioșii lui Rodin găsesc că un singur muritor are drept să-l facă pe V. Hugo să aștepte: Rodin. Și, puși în față cu credincioșii lui Rodin, hugofili sau hugolatii sunt partizani binisor de modești. Se povesteste, că în anii din urmă ai vieții sale, poetul care scrisese „Evlradnus” perduse aproape cu desăvârșire simplitatea vieții. Lunea îi făcea un cult: el își închipuia că e un zeu. De ce nu urmașe povetele lui Renan? Renan cerea omului de geniu să fie amabil, blajin, timid și, prin bonomia sa, prin felul lui de a fi, aproape vulgar, să facă să i se ierte calitățile lui excepționale, ființa lui singulară...

L-am stricat pe Rodin. El avea un talent fermecător. Cine nu cunoaște statuetele lui, atât de drăgăse, puțin cam răsfățate, ce modela odinioară cu atâta grijă, cu atâta îndemănare și cu atâtea finețe?? Nici unul nu știa desmierda marmura atât de mult ca el, dându-i un fel de vino 'neoace voluptuos. Știa să născocoască, pentru aceste figurine ale sale, atitudini fără seamăn de grațioase. El era maestrul unei elegante alese, și, uneori, dulcii. El înzestra materialul dur cu o dulceață plină de vrajă, și felurile lui eroine aveau, cum s'ar zice, o delicioasă senzibilitate de epidermă. Câte capodopere, ce prin perfecția lor și prin caracterul lor terminat, aduceau aminte de arta unui Mino da Fiesole!...

Dar noi l-am făcut pe Rodin să creadă că el e un Michel Angelo. Din clipa aceasta el s'a crezut îndatorat de-a fi monumental. Statuetele, creațiile lui în cari escela, s'au prefăcut în uriașe mașinării dislocate. Noua lui celebritate îi comanda imensul. Opera lui se asemăna cu „măririle” făcute de fotografi: clișeu, în mic atât de curățel, în mare, prinde oca și se tulbură. Artă statuetelelor nu e artă statuelor monumentale!... — (Din „Le Figaro”. — S. C. D.)

Mersul vremii. Institutul meteorologic anunță: vreme schimbăcioasă, în unele locuri ploi cu furtuni.

Prognostic telegrafic: vreme moale, în unele locuri ploi.

Temperatura la amiază a fost: 23.2 C.

„Nem vagyok oláh!” La administrație ne vine un exemplar refuzat al ziarului nostru. Pe bandă poartă adresa: „Dlui Ákosiu Sarudiu,

inspector, Kluj—Kolozsvár” scris cu mână Yost. Nu știm cine a îndrăznit ori a glumit trimițându-i dlui inspector ziarul nostru agitatoric, destul că aceasta l'a jignit adânc pe Magn. Sa în sentimentele-i patriotice. Pe bandă, sub adresă ne scrie: „Visza a redactióba, mivel nem vagyok oláh nem fogadom el!”, adică: Înapoi la redacție, fiindcă nu sunt Valah, (cuvânt subliniat de dânsul), nu îl primesc. — Cu alte cuvinte d. inspector nu refuză ziarul pe motivul că nu ar ști românește, ci simpatiză pentru că nu e Valah, (poate că și-a schimbat părul), față de cari, în calitate de inspector școlar al lor, are dispreț suveran. Totodată e și o lecție bună pentru Români noștri, cari abonează ziarele maghiare. Ce ar fi dacă acești zeci de mii de Români (dacă nu sute de mii), cărora le vin ziare maghiare, s'ar pune într-o bună zi și ar scria pe benzi: „Înapoi, nu primim pentru că nu suntem Unguri!” Procedul inspectorului „Ákosiu Sarudiu” îi îndreptățește la aceasta. Ar fi un act frumos de mândrie națională, de astădată pe deplin justificată.

Uraganul din Paris — Biserica românească trăsniată. În urma unei ploi torențiale șantierul de construcțiuni al metropolitului a fost inundat în multe locuri. O prăbușire de teren s'a produs în strada De la Boetie și o alta în Str. Antin. Sunt temeri că s'au înecat câteva persoane. Circulația este întreruptă.

Pe piața St. Augustin s'au produs două enorme excavațiuni; un camion a căzut într'una și un taximetru în cealaltă. După declarațiunea martorilor din cauza acestor prăbușiri ar fi numeroase victime.

Trăsnetul a căzut pe clopotnița bisericei românești din rue Jean de Beauvais. Clopotnița a suferit însemnate stricăciuni. Un început de incendiu a fost repede stins. Nu e accident de persoane.

Uraganul de ieri a cauzat pagube și stricăciuni considerabile. Cartierele Roule, St. Lazare și St. Augustin sunt mai cu deosebire încercate. Nenumărate pivnițe sunt inundate. Pe piața St. Augustin un taxiauto s'a răsturnat într'o escavațiune și a fost înecat; șoferul s'a înecat; pasagerii au fost uciși. Pe piața Philippe de Roule cinci persoane au căzut într'o escavațiune și s'au înecat. Canalurile publice s'au spart în mai multe puncte; circulațiunea metropolitului este întreruptă în mai multe părți. Apa țighește din conductele de apă rupte cu forța unui torent. Electricitatea și gazul au fost întrerupte. Intunerecul este complet în acest cartier.

Ploile torențiale continuă atât la Paris cât și la Bruxelles. Unele cartiere din Paris se află sub apă. La Bruxelles au fost trăsnite cinci persoane.

Împăratul Germaniei despre husarii noștri. Cu ocaziunea jubileului de 100 ani a reg. 10 de husari din Budapesta, o deputație de ofițeri a mers zilele trecute la Berlin ca să depună cununii la statuetele împăraților, foști proprietari ai regimentului. Printre aceștia a fost și căpitanul baron Lübbe, originar din Germania, cu care împăratul a convorbit aproape un ceas. Printre altele împăratul i-a spus:

— Am auzit că husarilor maghiari le plac pepenii, cari li se dau de nenumărate ori în loc de dejun. Pe aceștia eu nu i-aș trimite în avant-post...

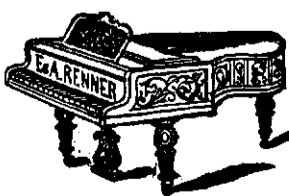
Împăratul a mai spus că-i place papricașul, numai cât strănută după el și nu prea se simte bine.

Groznică nenorocire. Ni se scrie: Sâmbătă în 13 Iunie c. s'a prăbușit podul satului Mehadia pe care s'a adunat o multime de oameni ca să privească valurile furioase. La un moment un stâlp de beton s'a prăbușit trăgând după el o parte de pod dimpreună cu văduva Iuliana Po-

PRIMA ȘI CEA MAI VECHĂ
DE CLAVIRE ESTE A LUI

FRANZ ȘI ALBERT RENNER

TIMIȘOARA JOSEFIN
strada HUNYADI nr-ul 12.

MARE ASORTIMENT DE

PIANE, PIANINE ȘI HARMONI.

: CALITATEA CEA MAI BUNĂ.

Preturi ieftine.

Preturi ieftine.

govici, dsoara Maria Kovács din Orșova și Sofronie Anghel originar din Făget. Până azi a fost găsit numai cadavrul dsoarei Kovács a celorlalți însă nu. Sâmbătă au fost 4 ani când a fost primul potop pustiitor. Tot Sâmbătă a fost anul când s'a inecat în Dunăre logondicul dsoarei Kovács. Linia ferată dela Dablanita este ruinată și să lucră cu zor. Tot astfel și linia Verciorova. — T.—Severin pe unde nu circula nici un tren. Drumul de țară Mehadia—Orșova în mai multe locuri este rupt formal. — Coresp.

Raportajul lui „Pester Lloyd”. Corespontul special al lui „Pester Lloyd” raportează în toaia de seară dela 16 c. despre vizita țarului la Constanța. Printre altele spune, că în suita țarului s'a aflat între multe alte persoane înainte, și baronul **Friedrich Chambelan**. Acum adevărul este că baronul **Frederiks** este defapt „sambelanul” țarului, adică cum s'ar zice pe la curtea noastră „Kamerherr”, și numele lui de familie e **Frideriks**, iar nu **Chamberlan** cum spune raportorul lui „Pester Lloyd”, cel exact informat totdeauna și greșit adeseori.

Un caz grav de neglijență s'a întâmplat iar în Sibiu, rupându-se schelele unei case în edificare și răbind grav două lucrătoare române, dintre care una luptă cu moartea. Se zice că lemniaria schelei ar fi fost putredă. Vina cade asupra arhitectului sas și asupra comisiei edile a orașului, cari vor avea să răspundă înaintea legii pentru punibila neglijență.

Distincție. Ni se scrie: Distinsul tânăr, d. Livius Gh. Ilea din Cluj, fiul regretatului avocat Dr. Gheorghe Ilea, a depus rigoroasele cu distincție unanimă și a fost promovât de doctor în drepturi. Ii dorim să culeagă încă mulți lauri spre cinstea neamului.

Logodna principelui Carol al României. Corespontentul ziarului „Berliner Tageblatt” din Petersburg, comunică că legătura matrimonială între curtea română și cea rusă este sigură, deși țarul și țarina consideră încă ca prea tineri pe principele Carol și pe marea ducesă Taiana.

In cercurile din Petersburg se afirmă că încă în cursul verii, principele Carol va face o nouă vizită curtei rusești.

Invățătorii rom. gr. or. din protopopiatul B.-Comloș au ținut Duminecă în 1 (14) c. adunarea despărțământului în comuna Checia-română, constituindu-se pe un nou period de trei ani astfel: președinte Petru Băran, v.-pres. Nicolae Onciu, notar Ludovic Cioban, cassar Gheorghe Farca și censor Gheorghe Mașa. Totodată invățătorii au decis, ca d. Petru Băran să candideze de deputat în sinodul eparhial pe noul period de trei ani.

† **Preotul Ignatie Vișoiu.** Din Chelmac primim intristătoarea știre, că vrednicul păstor sufletesc al fraților noștri din acea localitate și un fervent și cinstit apostol al ideilor naționaliste în acele părți, preotul **Ignatie Vișoiu** a decedat azi la orele 10 a. m., lăsând în mare jale soția și doi copii, precum și pe bunii lui parohieni.

Inmormântarea defunctului va avea loc Sâmbătă, în 20 Iunie n. în cimitirul comun din Chelmac. Transmitem nemângâiatei familii sincerele noastre condoleante.

A. S. R. prințul Ferdinand la Silistra și Bazargic. În ziua de 6 Iunie v. A. S. R. principele Ferdinand însoțit de mai mulți ofițeri din statul major va vizita Silistra, iar de aci va pleca la Bazargic.

La institutul surdo-mușilor din Arad se vor ține Duminecă în 21 l. c. examenele de finea anului. Elevii sunt în număr de 75, repartizați în șapte clase. În decursul examenelor sunt expuse spre vederea publicului lucrările de mână ale elevilor.

Convocare. Membrii reuniunii femeilor române din Siria și jur sunt rugați să binevoiască a lua parte la adunarea generală a reuniunii ce se va ține în 21 Iunie 1914 st. n. d. a. la 3 ore în Siria în școala gr. or. română vis-a-vis de casa protopopială cu următorul

Program: 1. Deschiderea ședinței. 2. Raportul secretarului despre activitatea societății. 3. Raportul casarului despre membrii subscriși și sumele intrate. 4. Desbaterea activității societății. 5. Eeventuale propuneri. — Siria 16 Iunie 1914. st. n., Virginia Dr. Hotăran presidentă.

x **La astmatici și umflătura pântecelui** împiedecă funcțiunea normală a plămânilor; în consecință, celor cari au respirație scurtă nu le permis să suferă nici chiar de cea mai mică iregularitate. Cel mai bun și mai sigur mijloc este apa amară naturală **FRANZ JOZSEF**, despre care consilierul sanitar Dr. Lindemann din Hanovra a constatat că această apă e ușoară, produce scaun fără dureri și are efect excelent, dacă se amestecă cu apă și se bea pe nemâncate. De vânzare în farmacii, drogherii și băcăni. — (H. 1867.)

x **Primul depozit român de plane și armoniuri, T. POPOVICI, Sibiu** (Nagyszeben) strada **Cisnădiei 7**, ofere onoratului public român plane, pianine și armoniuri din cele mai bune fabrici din străinate în toate execuțiile cu prețurile cele mai favorabile pe lângă împachetare (ladă) gratuită și transport franco. Plătire în rate mici. Cereți catalogul depositului. (Po 1840)

x **In atențiunea bolnavilor!** Balsamul **Mittelmann** pentru stomac încetează în scurtă vreme lipsa de apetit, incuiera scaunului, durerile de cap, cărceii de stomac, arderea de stomac, apoi tot felul de boale de intestine, luând de 3 ori pe zi, înainte de mâncare, câte o lingură cafea. **Prețul 2 coroane.** Pregătește și expediază: **Eugen Mittelmann, farmacie la „Leul de aur” în Ungvár, str. Nagyhid-u.** (Mi 1621)

Ultima oră.

Atentat împotriva țarului.

Din Petersburg se anunță: Alci s'a răspândit știrea despre un atentat groaznic împotriva țarului, pe linia ferată dintre Chisineu și Kiew, pe unde familia imperială se întorcea la Petersburg. Primele știri spuneau că trenul imperial a fost distrus; ulterior s'a constatat că atentatul nu a reușit, întrucât trenul imperial din norocire a trecut peste mașina infernală așezată lângă șine. Dar trenul de persoane care venea în urmă a fost aruncat în aer între satele **Kasatin și Techudnov**, producându-se o catastrofă teribilă, care are mai mult morți și răniți. **Politia cu întreaga organizație s'a pus în mișcare pentru prinderea atentatorilor, cari fără îndoială sunt anarhiști, respective teroriști ruși.**

Mesajul tronului român.

Azi a avut loc în București, conform programului pe care l'ați publicat, deschiderea noii sesiuni a parlamentului român. M. S. regele Carol a deschis noua sesiune parlamentară printr'un călduros mesaj de tron în care, între altele, a spus următoarele:

M. Sa se bucură că din nou se poate prezenta în mijlocul reprezentanților poporului, căreia țara i-a impus datoria de a revizui legile fundamentale ale patriei. M. S. regele constată cu bucurie consolidarea în măsură tot mai mare a raporturilor regatului român cu celelalte state în interesul păcii. România vă căuta să se păzească echilibrul în peninsula balcanică, la realizarea căreia în vara trecută România a contribuit într'o măsură foarte mare. România se va asocia tuturor năzuințelor cari tind la consolidarea păcii europene.

Vizita țarului Rusiei și a întregii familii imperiale rusești la Constanța, e o dovadă a situației înalte pe care România și-a asigurat-o în Europa în urma politice sale înțelepte și în urma prosperării puternice a forței regatului român. Această vizită este totodată o recunoștere a importanței pe care imperiul rusesc o atribuie năzuințelor pașnice a regatului român, precum și o nouă consfințire de arme ruso-române dela 1877, și a raporturilor tot mai intime, cari există între aceste două state.

Maj. Sa termină implorând ajutorul Atotputernicului Dzeu asupra lucrărilor parlamentului român chemat să contribuie la prosperarea României.

Ședința camerei.

În ședința de azi a camerei președintele **Beöthy** a prezintat între actele intrate și adresa comitatului **Pojon**, în care se cere **fortificarea Ardealului**. Ministrul de comerț, baronul **Ioan Harkányi** a prezintat proiectul privitor la construi-

rea unei noi linii ferate. Trecându-se la ordinea de zi s'a primit și în a treia cetire proiectul pentru apărarea autorităților împotriva ofenselor.

În sfârșit camera s'a ocupat cu cazurile de imunitate. Intre aceia, cărora camera le-a suspendat dreptul de imunitate e și deputatul slovac naționalist **Pavel Blahó**, acuzat pentru agitație. E interesant că în cazul deputatului **Juriga Nándor** (fracțiunea clericală slovacă), camera a hotărât să nu-l extradeze deoarece nu găsește în faptă criteriile agitației. Procurorul din **Pojon** ceruse adică punerea sub acuză a deputatului **Juriga**, pentru că acesta petrecându-și într'o seară a strigat că toată lumea va fi a Slovacilor, căci ei îi vor bate pe Nemți și îi vor alunga pe Maghiari. Camera a găsit că aceasta expresie nu e potrivită să provoace ură împotriva Maghiarilor.

Cea mai apropiată ședință meritorică va avea loc în 30 Iunie. În 24 Iunie se va ține încă o ședință formală.

Apărarea disperată a Durazzului.

Din Durazzo sosesc știrile cele mai alarmante. Răsculații cari sunt în număr de vre-o 6000 amenință să pătrundă în oraș în fiecare moment. După o versiune ei au amenințat că dacă vor intra în oraș vor dărâma întreg orașul și nu vor lăsa peatră pe peatră. Intreagă ziua a decurs lupta cea mai înverșunată. Intre principe și amiralul englez se afirmă că ar fi avut loc scene foarte violente. Amiralul englez care ca cel mai în etate dintre comandanții vaselor de război din portul Durazzo, a luat comanda asupra tuturor vaselor, l-a provocat pe principele **Wilhelm** să-și părăsească palatul asigurându-și viața pe unul dintre vasele de război.

Principele i-a răspuns însă categoric că nu va satisface acestei provocări, căci el stă sub scutul monarhiei austro-ungare. Devenind către seara situația trupelor principelui tot mai disperată și amenințând răsculații să pătrundă în oraș amiralul englez a comandat debarcarea de trupe internaționale, cari vor apăra însă numai palatul principelui și ambasadale străine și vor intra în acțiune împotriva răsculaților dacă aceștia ar săvârși masacrări și cruzimi.

După o telegramă din Viena, ministerul de externe austro-ungar a plenipotentiat pe comandantul vaselor austro-ungare, ca în caz dacă răsculații ar ieși învingători să intre în acțiune bombardând orașul.

O telegramă trimisă din Durazzo la orele 10 seara anunță că situația e de tot disperată și s'a pierdut ori ce speranță de-a mai salva orașul.

ECONOMIE.

Bursa de cereale din Budapesta.

(După 50 kgr.)

	— 18 Iunie.
Grâu pe Octomvrie	12.86
Grâu pe Aprilie 1915	13.98
Secară pe Octomvrie	9.34
Ovăș pe Octomvrie	7.83
Porumb pe Iulie	7.43
Porumb pe August	7.63
Porumb pe Maiu 1915	7.30

POȘTA REDACȚIEI.

A. — Dl Ion Montani a părăsit redacția de mai bine de trei luni. Ii puteți întâlni la Arad. Interpretati greșit lucrurile.

T. **Stolanovicl.** — Publicăm numai anunțuri tipărite, și pentru taxă de 2 cor. Trebuie să fim precauți. Un fals anunț de logodnă a fost pedepsit cu 1 lună închisoare!

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Nicolae Olteanu, Felnac. Am primit 2.40 cor. în abonament pe luna Iunie a. c.

Redactor responsabil: **Constantin Savu.**

... în inimă nșelată. 10. Groza, baladă. Cor. 1.1. Hotărîre. Cor. 1.— 12. Noi trei. Cor. 13. Stefan Voda și codrul, baladă. Cor. 14. Trădare. Cor. —90. 15*. Curcile. Cor. 16*. A venit un lup din crâng. Cor. 1.75.

„Cosânzeana”.

No. 1. I. H. Fabre: *Din moravurile și pornirile insectelor*, cu figuri. Trad. de M. Demetrescu. Prețul 30 fil.

No. 4—5 și 6. Ilie N. Gelep: *Pământul și omul*. Partea I. Asia. Prețul 75 fileri.

No. 7 și 8. Marin Demetrescu: *Lecturi geologice*. Prețul 50 fil.

Correspondență și contabilitate comercială:

I. C. Panțu: *Curs complet de corespondență comercială cu explicarea termenilor comerciali*. Cor. 3.50.

I. C. Panțu: *Știința conturilor sau contabilitatea în partidă dublă*. Cor. 4.—

I. C. Panțu: *Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de credit cambial și afaceri de bancă*. Cor. 1.—

I. C. Panțu: *Contabilitate la societăți colective comandite și la societățile pe acțiuni*. Cor. 1.20.

I. C. Panțu: *Procent, promil, interese și teorie conturilor curente*. Cor. 3.—

Carti economice:

D. Alessiu: *Creșterea pasărilor domestice*. Cor. 1.50

D. Alessiu: *Cultura arborilor roditori*. C. 2.25

D. Alessiu: *Cultura legumelor*. Cor. 2.75

George Maican: *Staturile cele mai de lipsă pentru prăsierea și folosirea legumelor*. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Cor. —.24

Capra (Vaca săracului) numeroasele foloaze poate aduce castratiunea caprelor. Studiu biologic, igienic și economic de A. Babeș și P. Oceanu. Cor. 1.—

Aurél Cosciuc: *Nutritia animalelor de casă*. Op. premeritat. Cu ilustrații în text. Cor. 1.50.

I. Georgescu: *Cartea plugarilor sau povestiri economice*. Cor. —.50

N. Nicolaescu și G. Stoenescu institutori. *Căminul stuparilor*. Cor. 3.—

Higiena și economia populară, povestită de Ios. Savu. Cor. 1.—

Minerva Cosma: *Album de broderii și țesături românești* (mare). Cor. 16.—

Minerva Cosma: *Modele de cusături românești*. Caietul I. —.50. Caietul II. (colorat) 1.—

Cincinat Pavelescu: *Poezii*. Cor. 3.

J. Novicow: *Emanciparea femeii*. Cor. 2.—

Natalia Negru: *Mărturisiri*. Nuvele. Cor. 2.—

M. Simionescu-Râmnicianu: *Propjilele artistice*. Articole teoretice și dări de samă. C. 2.50

St. O. Iosif: *Cântece*. (Cel din urmă volum al regretatului poet). Ed. II-a. Cor. 2.—

Dr. Pompil Cioban: *Creditul nostru*. Studiu economic-financiar. Cor. 2.—

Albret Bloch și Paraf-Javal: *Substanța universală*. Trad. de Const. I. Cioranu. Cor. 1.—

D. D. Pătrășcanu: *Timotheiu Mucenicul*. Cor. 2.—

D. D. Pătrășcanu: *Schițe și amintiri*. C. 2.—

G. Maupassant: *Inima noastră*, roman. C. 2.

I. T. Mera: *Din țări străine*. Cor. 2.—

Bucura Dumbravă: *Pandurul*. Cor. 3.—

Bucura Dumbravă: *Haiducul*. Cor. 2.—

Jules Verne: *Castelul din Carpați*, roman din viața poporului român din Areal. Cor. 2.40.

Iosif Moldovan dir. școlar: *Almanach portativ pe anul școlar 1913/14* compus pentru trebuiturile preoților și învățătorilor români (lețat). Cor. 1.—

Caton Theodorian: *Povestea unei odăi*. Prețul Cor. 2.—

Caton Theodorian: *La masa calicului*, nuvele și schițe. Cor. 1.50.

A. Vlahuță: *Din trecutul nostru*. Ilustrații de Stoica. Cor. 3.50.

A. Vlahuță: *Dreptate*, nuvele. Cor. 2.—

A. Vlahuță: *In văltoare*, nuvele și impresii. Cor. 2.50.

Să se adauge separat 10—20—30 fileri de fiecare carte, ori notă muzicală.

Cereți gratis și franco catalogul Librăriei „Concordia?”

Se caută

doi elevi

la tipografia »Concordia«. Reflec-tanții au să fie împlinit vârsta de 14 ani și să fi absolvat cel puțin 2 clase civile ori gimnaziale. Do-ritorii să se adreseze la admini-strație ziarului.

„Aurora”

Institut de credit și economii, societate ano-nimă în Baia-Mare.

CONCURS.

„Aurora” institut de credit și economii, societate anonimă în Baia-Mare (Nagybánya) publică concurs pentru întregirea postului de contabil cu termîn până la 15 Iulie n. a. e.

Salar anual fundamental: Cor. 2000.—

Adaus de scumpete: „ 240.—

Bani de cuartir: „ 400.—

Reflec-tanții au să documenteze, că au ab-solvat școala comercială, că posed pe lângă limba maternă cea germână și maghiară; sunt pe deplin versați în afacerile comerciale și ca-pabili a conduce independent contabilitatea, sunt liberi de serviciul militar și deplin sănătoși.

Postul va fi ocupat îndată după alegere.

Baia-Mare la 10 Iunie 1914.

DIRECȚIUNEA.

(A 2202)

Nou Abodar românesc,

înlocuit atât după scriptologia pură, cât și după scriptologia mixtă, sistem sintetic, de **Vasile Petri**. Edițiunea XIX., revă-zută, întregită și îndreptată conform ord. Înaltului minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică dd. 17 Februarie 1913, Nr. 21926 și în fine aprobată de acelaș prin emisul său dd. 1 Octomrie 1913, Nr. 150, 652—1913, pentru școalele populare elementare, cu limba de propunere română. **Prețul unui exemplar legat 50 fileri.**

Legendar, sau Carte de cetire

pentru școalele populare de **Vasile Petri**, pentru al 3-lea și al 4-lea an de școală. Edițiunea XVI., întregită și îndreptată conform ordinațiunei Înaltului minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică dd. 17 Februarie 1913. Nr. 21926 și în fine aprobată de acelaș, pentru școalele populare cu limba de propunere română, prin emisul său dd. 7 Ianuarie 1914 Nr. 197, 162—1913. **Prețul unui exemplar legat 1 cor.** — Ambele cărți se pot co-manda dela:

Librăria Ios. Drotlef

Sibiu—Nagyszeben,

(A 2203)

Bătăturile,

scortocșenia pielii, ur-ciorii de pe mâni și din față încetează în decurs de 1 și dacă folosiți

„CANNABIN”

1 sticlă 1 cor., franco în 1 cor. sau 40 fil., 3 sticle franco 3 cor. De vânzare

la farmacia TÖRÖK, Budapesta, Király-u. 12 și la progăt-tor: Dr. E. FLESCB, farmacie la „GORDANĂ” în Győr.

Un rar prilej pentru cumpărarea unui bun.

Ni-se aduce la cunoștință, că în co-mitatul Sătmarului, sediu cercual, gară în localitate, lângă drumul de țară se va parcela

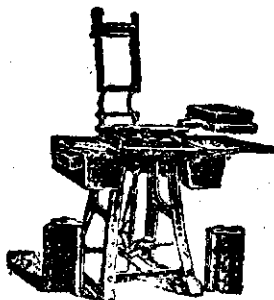
un bun de 500 jughere,

șes, deosebit de potrivit pentru să-mănarea grâului, și se vinde dela 5 jughere la deal în orice întindere, eventual cu edificii economice, pentru un preț ieftin și condițiuni foarte fa-vorabile. — Cine dorește să-și facă o soarte mai bună și să întemeie un viitor mai sigur pentru familia sa, să ceară lămuriri mai detaliate dela dl

Arthur Weisz, dir. de bancă în Györszentmárton.

(Le 2200)

VALORIZARE DE NISIP!

Cine are nisip mult să ceară în interesul propriu următoarele cataloage și prospecte:

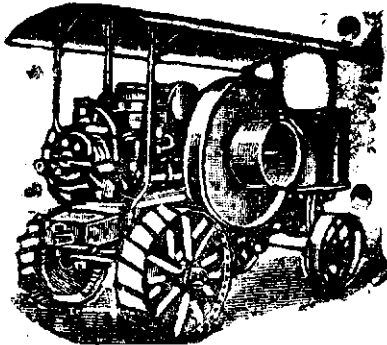
Sa 905—80

- F. 3. Forme și unelte pentru pregătirea ar-ticolelor de beton.
 - F. A. Fabricarea țiglei de beton orânduită la lucru de mână.
 - Cs. G. 4. Fabricarea țiglei de cement pentru lucru de mână
 - B. B. 1. Fabricarea blocurilor de beton.
 - C. S. 1. Fabricarea tablelor mozaic și cement.
- Se ceară totodată examinarea gratuită a nisipului mer-gerea la fața locului a inginerului nostru și să examineze mașinile noastre de valorizarea nisipului.

Fabrică de mașini pentru industria de nisip.
SZÁNTÓ és BECK ingineri
BUDAPEST, VII., Viola-utca 7.

Go 2079

Cele mai excelente și mai probate

Garnituri de imblătît — automobile.
Sdrobitoare de peatră — automobile.
Fireze și mașini de crepat, automobile,
Motoare cu benzină, absorbitoare de gaz și cu uleiă brut.

Instalațiuni pentru mori.

Pluguri cu motor, cari se pot întrebuița și pentru imblătît și pentru transportarea de greutate.

Kellner és Schanzer
BUDAPEST, Kálmán-utca nr. 3.

VINURI

vechi și noul de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) *Petru Benea*, căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anii 1911—1912

Vin alb — — — —	70	60
Rizling — — — —	78	62
Roșu de Miniș — — —	100	90
Carbenet — — — —	110	—

Vinuri noi din anul 1913

Vin alb — — — —	46	—
Rizling — — — —	48	—
Šiller — — — —	50	—

Rachiri.

Rachiu de treve — — —	1	80
Rachiu de treve specialitate —	2	20

Expediez la dorință în sticle și în cantitate mai mică vin.

Vinul să expedieze cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

Vase dau împrumut pe timp de două luni.

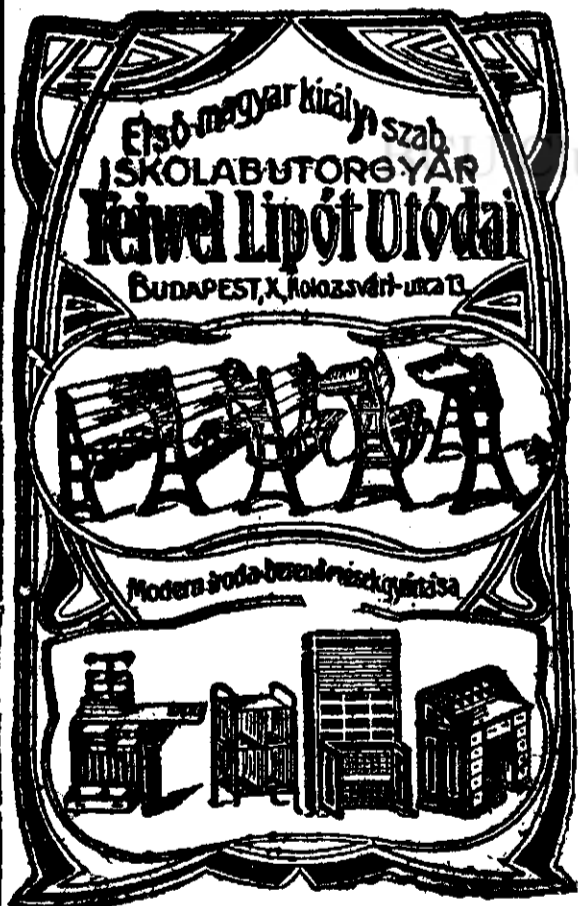
Pentru Calitatea vinului garantez.

№ 947

Petru Benea

prop. și neg. de vinuri
Világos (Arad m.)

Prima fabrică de bănci de școală
brev. reg. ung.

Liferează

cele mai moderne și mai bune
bănci de școală

brevetate sistem „Felvel”,
„Zahn” și „Reitig”, mo-
biliar pentru școli aparate de
gimnastică, mobilier modern
pentru biserici, bănci pentru
biserici și mobilier pentru
„grădinițe de copii.”

№ 1288

Prețuri gratis.

Fabricarea aranjamentelor de
birouri moderne.

Aparate frigorifere sistem

Schlütter și Gesell,

aparate pentru fabricare ghe-

ței, prin dioxid de sulfur fără

apă. Răcirea laptelui cu foarte

puțină consumare de apă, aran-

jament de camere frigorifere.

STEMMER A. JÓZSEF

Se 1786

specialist

NAGYVÁRAD, Rákoczi-ut 35 sz.

Frisch Károly

Temesvár-Józsefváros, Hunyadi-ut 64.

Măstru de impletituri de sârmă și de site.

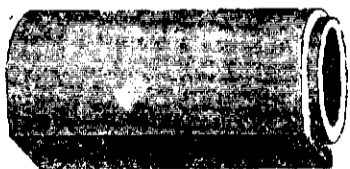
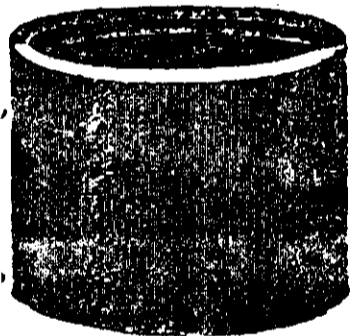
Execută îngrădirii de poieni, parcuri și cruce mormântale, impletituri pentru site pentru nisip și pietriș, apărătoare de schintel pentru hornuri de locomobile cu abur, etc.

Magazin de site,
sârme fine, con-
trapulte, pentru
economie și pen-
tru casă, — cu
prețuri foarte
ieftine.

(Fi 2104)

(Zi 2008)

FRĂȚII ZSIBRITA

Intreprindere pentru zidiri și fa-
brică pentru articli de ciment.

VERSEZ (Vârșeț), Pancsovai-ut nrul 57.

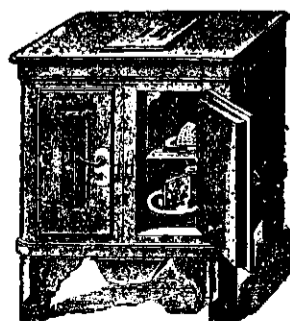
Aducem la cunoștința On. public că ținem permanent în depozit următoarele produse. — Vase de ciment pentru soluțiuni de peatră vântată pentru vii, în mărime dela 200 până la 600 litri. Filtre de beton și țevi pentru canaluri dela un diametru de 10 până la 100 cm. vălaie pentru porci și vite etc.— Primim și executăm așezări de asfalt și beton, bazine de beton de fer în toate mărimile, iesle din beton de fer, stâlpi, trepte stabile și atârănătoare din ciment sau fer lucrat artistic, canalizări, poduri și filtre precum și totfelul de lucrări în bransa de ciment și asfalt.

La cerere în persoană sau scris, stăm cu
:: plăcere la dispoziție cu oferte. ::

Dulapuri de gheață

patentate sistem **HENNEFELD,**

Budapesta, Gr. Zichy Jenő-u. 5. lângă Váci-körut.

№ 1931

Dulapurile de până acum sunt cu slăvină și sunt obduse cu tinichea de ținc, se ruginesc, oxidează, se murdăresc, totdeauna sunt expuse să fie reparate, câtă vreme la dulapurile de gheață a lui **HENNEFELD** acest lucru e exclus, deoarece acestea sunt învăluite cu placă artificială de piatră. Sub rezervoriul de gheață se află REZERVORIUL DE APĂ p. apa ce provine din topirea gheții, gheața rămâne uscată, ceea ce dă o economisire de gheață de 60%.

APARATE P. MĂSURAREA BEREI. Prețuri gratis. FUND. IN 1885.

№ 1222

TELEFON: 11-75.

Mokos Sándor

VOPSEȘTE!

CURĂȚEȘTE!

Primește spre vopsire și curățire chimică baine de femei, bărbai și copii. Pentru comoditatea on. public am deschis o prăvălie în Zöldfa-Passage nr. 93. — Spăl galere și manșete în mod excepțional.

Fabrica: strada Körde nrul 13.
Localuri colective: în Zöldfa-Passage nr 93

— Prețuri fixe! —

Mokos Sándor
Oradea-mare (Nagyvárad).

Gea mai bună carte bisericească!

CANTORUL BISERICESC

sau cuprinsul vecerniei, utreniei liturgiilor pe 8 glasuri, împreună cu rândulala serviciului tuturor sărbătorilor de pe întreg anul și a tipicului bisericesc. Aranjat de învățătorul **George Bujigan**. Aceasta carte nu trebuie să lipsească din nici o biserică, precum din nici o casă creștină. Cu peste 450 pagini. Prețul unui exemplar broșat e 10 cor., legat în pânză 12 cor., în pele 14 cor.

De vânzare la:

Librăria „**CONCORDIA**” (Tribuna),
ARAD, strada Deák-Ferenc nrul 20.

BRADOVKA GYULA

văpsitorie de haine, curăţitorie chimică și fabrică de spălat în aburi.

:: KASSA. ::

Se curăță sau se văpsește cât se poate de curat, haine de lână, blănuri, haine de dame; vase, toalete de bal.

Jachete de piele descolorate, se văpsec într-o culoare închisă trainică.

Gulerile și manșetele, se curăță și se fac ca să zăpada fără chlor.

În cazuri de doliu, se văpsec imediat hainele în negru.

Firma pune mare preț pe expediarea cât se poate de repede și punctual pe poștă și în provincie.

Odăjdi bisericesti, broderiile se curăță frumos și cu multă îngrijire. Ba 1263

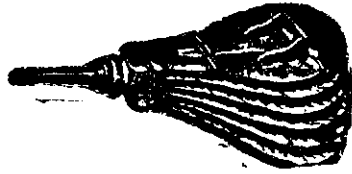
PRIMA TURNĂTORIE DE CLOPOTE.

TELEFON 77-51.

Juristics Márton

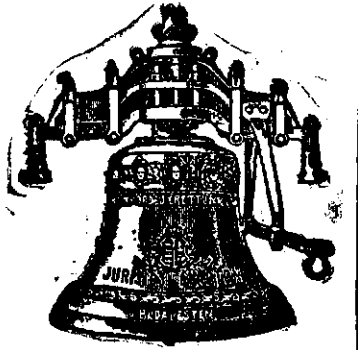
BUDAPESTA, Rózsa-u. 51 - 53.

Execută orice lucrare în această branșă: expedează clopote excelente cu tonuri curate și pline, retoarnă clopote vechi, remontează clopote vechi pe coroane învârtitoare din fer vărsat sistem Pozdech, eventual pe coroană învârtitoare din fer făurit. Schimbă limbi învechite etc. Execută statui drepte și orizontale din fer de clopote, cu prețuri moderate. — Cu prospecte servesc cu plăcere.

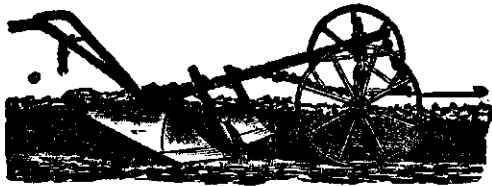
Mai departe execută tot felul de aranjament complete pentru ateliere de lăcătușerie și făurarie.

motor de clopote și fabricant de statui pentru clopote (Ju 1489)

H. EGYI JÁNOS, lăcătuș

măstru lăcătuș. Atelier de mașini și depozit de mașini agricole.

Telefon: 67.

AIUD--NAGYENYED, Strada Tövisi-utca (Casa proprie).

Oferă totfelul de mașini agricole, pluguri de oțel invenție proprie, tăietoare de sfecle și secică, despoatoare de porumb, rășnițe de orz, mașini excelente pentru cusut, pentru casă și industrie. Apoi totfelul de lucrări în această branșă pentru zidiri și lăcătușerie cu prețurile cele mai ieftine. Pentru calitatea și perfecta lucrare a mașinilor cumpărate dela mine dau cea mai mare garanție. (He 1527) Prețurent gratis

FRANZ SEEMANN

ceasornicar, prăvălie de oroloage

Sibiu-Nagyszeben, str. Turnului (Saggasse) 30.

Oferă on. public din localitate și provincie prăvălia sa de

ceasuri și bijuterii,

unde pentru cele mai ieftine prețuri se pot procura ceasuri de buzunar, de părete și sculătoare precum și totfelul de bijuterii și inele de logodnă.

Reparaturile se execută cu specialitate.

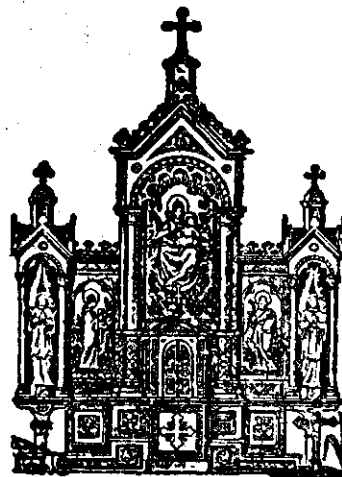

Pentru ceasurile cumpărate și reparate la mine ofer garanție. (Se 1588)

În mai multe rânduri decorat. Fondat în anul 1884

Heckenast János

constructor de altare, sculptor și auritor. Restauratorul diecezei de Szombathely.

Pregătește: iconostase, altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pe lângă prețuri convenabile. Se recomandă la renovarea altarelor vechi. — Planuri și cataloage trimit gratuit precum și primirea muncii o face pe speșele sale proprii. Primește spre aurire tot ce se ține de această branșă. (He 1402)

Prețuri moderate. Condițiuni favorabile de plată.

NUMAI ÎN SALONUL DE MODĂ

GEORGE RUMMEL

SIBIU, Honterusgasse n. 5

se execută costumele cele mai bune și strict englezești, precum și alte haine. Pune la dispoziția st. dame cele mai noi și clasice jurnale. Ori-ce comandă se execută în 8-10 zile. — La damele din provincie lasă probe în 6 oare de două ori. Haine de doliu le execută în 12 ore. (Ru 964)

Convingerea e siguranța cea mai bună. La comanda mari mă prezint oriunde pe speșele proprii.

Dufek Kálmán,

atelier de colorat și fabrică de curățire pe cale chimică

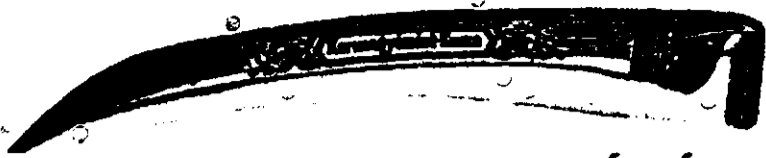
Cluj (Kolozsvár), str. Hegedüs Sándor nr. 5.

Recomandă colorarea și curățirea pe cale chimică a hainelor de dame și bărbați, perdelelor, lucrurilor brodate și de mână etc. în bucate gata sau desfăcute deolaltă, pe lângă o executare conștiințioasă și recunoscută de solidă. Am Introdus: desinfectarea și curățirea penelor, la caz de urgență în timp de 12 ore. — Comandele cu poșta conștiințios și punctual. — Hainele de doliu se execută cât se poate de repede.

Du 1345

Să ne credeți că este în interesul D-Voastră dacă
comandați coasa „Koronagyémánt” :

CU COASA „KORONAGYÉMÁNT”

bătută odată se poate cosi ziua întreagă de oarece e făcută din
oțel-diamant, coase rele și moi nu se găsesc între ele. Pentru
trăinicia fiecărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm.

Prețul: 1 bucăți 1.80 1.90 2.— 2.20 2.40 2.50 2.60 cor.

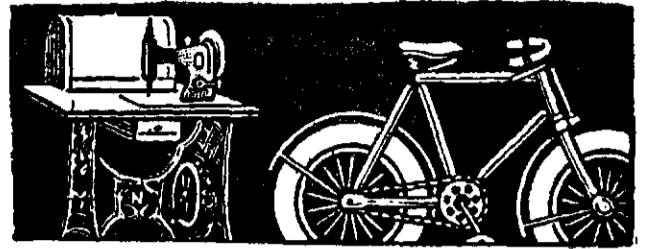
La comanda de 10 bucăți 1 se dă rabat. Comandele se pot face
prin trimiterea banilor înainte sau pe lângă rambursă la

LENGYEL TESTYÉREK magazin de coase
„Koronagyémánt”

KAPOSVÁR, Fő-utca 22. R.

Intreprindere „VATT” mecanică și electrică a lui **LEITNER, Cluj, (Kolozsvár).**

Birou și magazin: Széchenyi-tér 41. (Palatul Széki).
Stabiliment: Malom-utca 8.

Va 2071

Reparări de automobile și gumă pentru automobile, mare atelier reparator de
mașini de cusut, biciclete, mașini de scris, gramofone; prețuri ieftine, ex-
ecutie solidă. — La comenzile din provincie nu se socotește pachetarea.

Cine se referă la acest ziar primește 10%o rabat.

IN ATENȚIUNEA DOAMNELOR!

Pielea frumoasă a feței e condiția principală a frumuseții. Fie-
care damă nutrește această dorință ferbinte, dar, regret, luându-se
ele după reclamele alarmante, rămâne numai cu dorința. — Cea mai
bună dovadă despre bunăstarea unui articol este faptul că este el de răs-
pândit. — Bunătatea neîntrecută a preparatelor dr.-lui **Sihulsky**
o dovedește, afară de numeroasele scrisori de recunoștință, faptul că
anual expedim în toate părțile țării și în Europa, dar și în Asia
și America avem numeroși mușterii, cari comandă deodată sute de
pachete, pentruca să facă economie cu cheltuielile de expdiare.

Preparatul renumitului dr. Sihulsky nu conține materii vâ-
tămătoare; întrebuințarea acestui aparat îndepărtează

pistruele, petele, sgrăbunțele, lucirea feței și roșăța feței.

Preparatele dr.-lui Sihulsky, și anume: *alișe pentru față*,
cremă de mătase, *săpun*, *pușcă de mătase*, *apă pentru față*, sunt
pentru întrebuințare de noapte și ziua.

!!! Feriți-vă de imitații. Preparatele adevărate sunt numai cele pre-
văzute, pe tegle și pe împachetarea externă, cu fotografia și înscăltura
dr.-lui Sihulsky!!!

Alișe pentru față de dr. Sihulsky	oer.	1.40	fl.
Săpun	”	—	70
Apă	”	1.40	”
Cremă de mătase	”	1.20	”
Pudră	”	1.20	”

(in orice culoare)

Cosmeticul lui Puky pentru mâni, deși e preparat nou, se bucură
unicul preparat, care chiar și mânilor celor mai neglijate le dă culoare albă
ca zăpada și redă pielei o finețe ca de catifea. Modul de întrebuințare se dă
la fiecare sticlă. Prețul 70 fl.

Pentru îngrijirea **spiritul pentru păr „Capillor”**, care împiedică căde-
părului oferim **rea părului și ca un**
adevărat nutremant al rădăcinii părului, împiedecă chelția. — Modul de între-
buințare se dă la fiecare sticlă! Prețul 1 oer. 20 fl.

„Regenerator pentru păr” redă părului cărunț
culoarea originală Prețul 2 oer.

Comenzile peste 10 cor. se expediază franco.

Preparatele mai sunt de vânzare la:

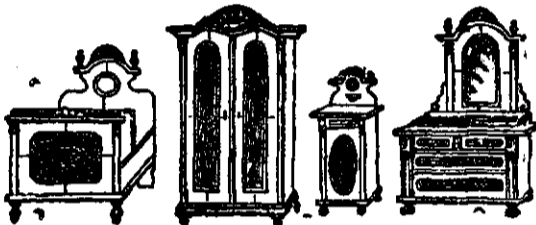
Farmacia MEZEI și ALEXANDER în Kassa.

Scriseți adresa corectă. — Comenzile se expediază imediat.
Me 1236 Discreția e asigurată.

H. TH. BONNET,

stabiliment industrial de mă-
sărie de lucrări p. clădiri și de
mobile, cu putere motorică

BISTRIȚA (Besztercze), Felsőkölváros, Fő-ut 25.

Execută în mod in excepționa-
bil totfelul de lucrări pentru **clădiri și mobile,** și
anume:

Lucrări pentru clădiri, portaleuri, mobilier pentru prăvălie, cafenea,
școli și pentru biserici, apoi aranjamente complete pentru dormitoare,
prânzitoare și pentru bucătării, cu prețuri foarte ieftine. (Bo 2083)

Proiecte și prospecte gratis.

INSTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public
din Deva și provincă, că am deschis un

salon de croitorie p. bărbați

conform cerințelor celor mai moderne. Dat fiind faptul,
că am terminat cursul de specialitate a industriei croi-
toriei la tehnologia din Budapesta, sunt în plăcută
situație să pot executa cele mai gingașe și mai ele-
gante haine, pardesiuri etc.

Legăturile pe cari le am cu cele mai de seamă
fabrici din patrie și străinătate, îmi dau posibili-
tatea să pot executa haine elegante de primăvară
dela 50 cor. în sus. (Ko 1959)

Rugând binevoitorul sprijin al on. public sunt cu distinsă stimă:

Kolozsvári Árpád, croitor p. bărbați, instruc-
tor diplomat în croitorie.

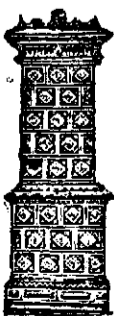
Incze József

magazin de cuptoare **Dés (Dej),** str. Bánffy nrul 31.

Nr. telefonului 100.

Nr. telefonului 100.

Mare magazin permanent de
cuptoare moderne și multi-
colore, din material excelent,
câminuri și vetre de fier,
specialități de garnituri de
încălzitoare rapide cu eco-
nomie de 40%. Tot ael mare
magazin de plăci pentru pă-

reși și pentru vane. Execută
totfelul de lucrări în branșa
cuptorării și anume: clă-
direa, repararea și curățirea
cuptoarelor vechi atât în loc
cât și în provincie, pe lângă
prețuri moderate.

I 2082

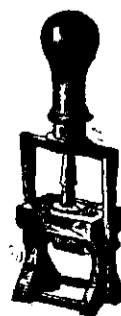
La dorință servesc cu mustre.

Franz Nöhmeyer, gravor

BRAȘOV (Kronstadt), Michael Weiss-gasse 6.

Execută:

totfelul de gravuri și
anume: *gravuri pe in-
strumente, gravuri în
ceasuri, sigile* etc.

Specialități

de *monograme* tăiate pe
casete, albumuri gente
și
bastoane.

Stampile de cauciuc totfelul de firme de metal și email, se execută
cu prețuri moderate. (No 2070)